

नार्हवाः सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥१॥ तिरिमध्यतथारं राण विष्णु मने दुर्गमे पि वा ॥
 प्रेता सनत्थं च मृशता वाराही महिसना ॥२॥ ऐन्द्री देवी गजा रूखा वैष्णवी ग
 रु दुसना ॥ माहेश्वरि वृषारूखा कौमारी शिविवाहना ॥३॥ वृद्धाणी हंसरूखा
 सद्यो भरणा भूषिताः ॥ करकात्र विमनूखा वरप्रपराय धा ॥४॥ देत्यानां देहना
 शीतिः भक्तानामभयं करी ॥ त्रिहिमं देवदेवेशि सर्वभूतेशिवं करी ॥५॥ प्राच्या
 रक्षुमाहन्दी चाग्रयामहिशिनी ॥ दक्षिणायाम् ववाराही नैऋत्या खड्गिरी ॥६॥
 प्रतिया वारुणी रक्षत वायुवामनवाहिनी ॥ उदिचारक्ष कौमारी चक्षान्पाशूल

श्री०

॥१॥

धारिणी॥७॥ उर्ध्वरश्मिस्तु वल्गा अधस्ता वै ह्रस्वी तथा॥ रेवदशदिशोरश्मि चामुराग्रसववा
हि वी॥८॥ जन्ममेवाग्रतः स्यात्तु विजया स्यात्तु पृथ्वी॥ अजिता वामपाशे तु दक्षिणे
चामुराग्रिता॥९॥ शिखा मेघातिनी रश्मि दुर्मा मूर्ध्नि वावस्थिता॥ माला च रिल्लाला तु भ्रू
वोरश्मि वा सञ्जिनी॥१०॥ नेत्रयोश्चित्रनेत्रा च यमघराण च नाशिकी॥ शशिनी नेत्रयोर्मध्ये
श्रोतयो द्वार वासिनी॥११॥ कंठो मे॥ कपोलौ कालि कारश्च कर्णौ मूले तु शाङ्करी॥ नासि
काया सुगन्धश्च उर्ध्वे स्थे वत्स्य दक्षी॥१२॥ अधरे चामृतारश्मि जिह्वाया च सरस्वती॥ द
न्ताश्च रश्मि कुमारी कण्ठश्च रश्मि च॥१३॥ घण्टिका चित्रघराण च महामा च तालु

चडि
॥२॥

के॥ कामकाचिबुकश्च दाचन सर्वमकुल॥१४॥ ग्रीवायां भद्रकाली च पृष्ठवशे हनु
चरी॥ नीलग्रीवा वा रुकरा ललिता नीलकूटवरी॥१५॥ स्कन्धयोः खड्ग हस्ता च वाह
ये वज्रधारिणी॥ हस्तयोर्दशहस्ता च करां गुल्यां तथा मित्रिका॥१६॥ नखौ स्फुल्लेभ्यः
रीरश्मि कौन्तरी श्वरी तथा॥ सनोरश्मि महादेवी मनशो कवि नाशिनी॥१७॥
हृदये ललिता देवी उदरे भुक्त वासिनी॥ नाभिकामन्त्रिकारश्मि रुद्रगुह्य श्वरी
स्तथा॥१८॥ दुर्गा मेघं च मेरुश्च कर्णौ भगवती तथा॥ जघने मूला वला प्रोक्ताः॥
जानु मध्य विनायकी॥१९॥ गुल्यां यो नारसिंही च पादपृष्ठे मृते जस॥ पादगु

ॐ

॥३॥

लीश्वरीरक्षतपादधरुणलवामिनी ॥२०॥ दुष्टाकरानखांवांरक्षतकेशामूर्धनिः
केशराः ॥ रामकुपाशीकौमारी वचचर्मेश्वरीभुम्भा ॥२१॥ रक्तमज्जीविसामध्याः
वसिमध्यचपावती ॥ अंगानिकालराविश्वः पित्तचमुकुटे श्वरी ॥२२॥ पद्मावतीप
द्मकोप्तिः कफेचूडामशितथा ॥ ज्वालामूरवीमहाज्वाला त्वष्टेद्यासर्वसंविष्टा
॥२३॥ शुक्लवस्त्राशिमरक्षः श्यामवस्त्रेश्वरीस्तथा ॥ मनोहकालक्षमेसर्वः प्रारणोः
प्रकल्पसुशोभिनि ॥२४॥ रसेरूपेचगन्धेचरावृत्त्यर्थेचिद्योतिनी ॥ स्मररजस्तः
मञ्जैवरक्षितारयणी तथा ॥२५॥ आयुरक्षतुचैवराही चर्मरक्षतुवैष्णवी ॥

चरित्र
॥३॥

द ५

पुत्राक्षतुमेवक्षमी ॥ भार्यारक्षतुनैरवी चित्ररक्षतुचेद्यानिः यशकिर्तिवलानिचः
॥ पठश्चपाथिमेरक्षः हिजयासर्वमंगला ॥२७॥ रक्षाहीनयस्यासिः वर्जितकवचेनतु ॥ त
सर्वरक्षमेदेवि जयन्तिपापनाशिनि ॥२८॥ रक्षमेसर्वगाकानि दुगागेप्रहारिनि ॥ इतिद
वचंदिवा वि संध्यायोः पठन्नरः ॥२९॥ सर्वपापैविनिर्मुक्तः शत्रुनावापरा
जिरतस्तुल्यसुलक्ष्मीवान् दारिद्र्यरिपुनाशन ॥३०॥ यश्चैकवचकृत्वायं ग्राः
मेचं प्रविशेत्तु पः ॥ ससर्वदारिद्र्यसर्व निर्जितसर्वहृदयेत ॥३१॥ श्रीकल्याणमवाप्नो
ति चिरजीवी भवेन्नरः ॥ सर्वव्याधिविनिर्मुक्तः सर्वकार्यप्रसाधित ॥३२॥ महेश्वरीकः

श्री
॥६॥

कवचः सत्यं प्रसूताः सुशोभनं ॥ आदौ तु कवचं वृत्तं प्रसूतं प्रसूतिं जयेत् ॥ ३३ ॥ स सिद्धि
भाजनो नित्यं त्रैलोक्याभूतविक्रमः ॥ भयातो मुच्यते भीताः दुष्टो मुच्यते वेधनात् ॥ ३४ ॥
रोगातो मुच्यते रोगादुनाथिलभते धनं ॥ अविद्यो लभते विद्याः स भार्या लभते स्त्रिः
या ॥ ३५ ॥ ॥ अपुत्रो लभते पुत्रः सततं यस्तु कीर्तनं ॥ इप्सितं लभते कामः भवेत्तप
पतिवत्सलम् ॥ ३६ ॥ ॥ स पुनर्जन्म कृतेः पापैः स्मृतं तेनात्र सदायः ॥ इति विवाराष्ट्र
राशो महेश्वरकृतं सप्तसत्यामहा माया देव्यः कवचं समाप्तम् ॥ ॥ ॥ ॐ नमो
शिडु कार्ये नमः ॥ ॥ मा कोरोडु वाच ॥ ॥ ॥ सार्वर्षिः सूर्यतनयो यो मनु कथ्यते चं शिडु
॥ ५ ॥

६० मः ॥ निशामयत दुःखं विस्तारं गदतो मम ॥ १ ॥ महा माया प्रभावेन यथा मन्त्रः
राधिपः ॥ सबभूवमहा भागः सार्वर्षिः सनयोरवे ॥ २ ॥ सारोचिष्ये तरे पूर्वः त्रैवर्ष्य
समृद्धः ॥ सरथो नाम राजा भूतः समस्तैः क्षितिमशुले ॥ ३ ॥ तस्य पालयतः सम्यक् पुत्रा
पुत्रा निवोर सान् ॥ वभूवुः शत्रवो भूपाः कोला विधुः सिनस्तथा ॥ ४ ॥ ॥ तस्य
तैरभवदुद्ध ॥ मतिं प्रवृत्तं दशिउत्त ॥ न्युतैरपि सतैर्युद्ध ॥ कोला विधुः सिभिर्जि
तः ॥ ५ ॥ ॥ ततः स्वपुरमायातोः ॥ ॥ निजदुःखो भवत् ॥ आक्रान्त सम
हभाग ॥ सैस्तदा प्रवृत्तारिभिः ॥ ६ ॥ ॥ अमात्यैव लिभिः दुष्टैः दुर्वलस्य दुराः

श्री०

॥५॥

ःमभिः॥ कोषोवलचायुहृतं॥ तत्रापि सुपुरे ततः॥ ७॥ ॥ ततो मृगयाया जेन हृत
स्वाम्यः॥ समुपति॥ स काकी ह्यमा रु ह्य जगाम गहनं वने॥ ८॥ ॥ तस्य त्रीस
ममदाक्षिः किजवर्यस्य मेधस॥ ॥ प्रशान्तेः स्वापदा कीर्ति मुनिशिष्ये पशो नित॥ ९॥
॥ ॥ तस्यो किं नित्स कालं च मुनेन सक्तः॥ इतश्चेतश्च विचरं तस्मिन् निवराश्रमेः
॥ १०॥ ॥ सो चिन्तयन् दातव्यं ममत्वात् ह्यमानसः॥ मत्पूर्वः प्रालितपूर्वमया हीनपुः
रंहितमः॥ ११॥ ॥ ममत्वे सैरसदृशे॥ दुर्मतः पाल्यतेन वा॥ न जाने सप्रधानो मे भूरो
हस्ति सदा मदः॥ १२॥ ॥ मम वैरिवशया ता का भोगानुपलभते॥ यममानुगातानिः चरितु
॥५॥

विगुणोऽपि सुषुप्तः॥ किमेतन्नामिजानामि जानन्नपि महान्मे ॥ ते वा कते मे निस्वासादौ
र्मनस्य च नयते॥ १६॥ करोमि किं यन्न मनस्तेषु प्रीतिं मुनिदुरं॥ ॥ मार्कण्डेय उवाच
ततस्तो माहेतौ विप्रतन्मुनि सप्रपस्थितौ॥ १७॥ समाधिर्नाम वैशेषो सैः स च पार्थिव सत
मः॥ कृत्वा तु तोर्यथान्यायः यथा हं तेन संविद॥ १८॥ उपविष्टो कथाकांश्चिच्चक्रतु वैश्या
पार्थिवौ॥ ॥ राजोवाच॥ भगवत्स्वामि महप्रभुमिहामेकं वदस्व तम॥ १९॥ उवाच ये य
न्मे मनसः स्वचिन्ता यतविना॥ मम न्यगतराजस्यः राज्यागेऽविरिनेऽवपि॥ २०॥ जा
नतोऽपि यथा न स्य किमेतन्मुनि सत्तमः॥ अयं च निष्कतः पुत्रैर्दारैर्भृत्यैस्तथोक्तः॥ २१॥

श्री०

॥७॥

स्वजनेन च सत्यं कृतं तेषु लब्धं तथाप्यति ॥ एवमेव तथा हं च वा वप्य ततः ॥ ३१ ॥ दृष्टं दोषे
पि विषये ॥ मनसा कष्टमानसौ ॥ तन्किमेतन्महाभाग यन्मोहो ज्ञानिनो रपि ॥ ३२ ॥ समास्ये
च भवत्येषां विवेकाहं स मूढता ॥ ॥ अषिरुवाच ॥ ज्ञानमस्मि मम सस्य जंतो विषये गोचरे ॥
३३ ॥ विषयश्च महाभाग जातिचैवं एव कृपक ॥ दिवा न्धा प्राणिनः केचिद्रात्रावन्धास्तथा
परे ॥ ३४ ॥ कचिदिवा तथा रात्रौ प्राणिनस्तुल्यदृष्टये ॥ ज्ञानिनो मनुजास्तथा किनुते
न हि केवलं ॥ ३५ ॥ यन्नो हि ज्ञानिनस्तर्हि पशुपक्षिमगादयः ॥ ज्ञानचतन्मनुष्यानां च ते
षां मृगपक्षिणां ॥ ३६ ॥ मनुष्यानां च यत्तेषां तुल्यमेतत्तथो न यो ॥ ज्ञानेपि सति पदप्रेता
नः पतंगानशावचंचुषः ॥ ३७ ॥ कनमोक्षादितान्मोहापि ज्ञानानपि शुद्धाः ॥ मानुष्याम

॥७॥

नृजा व्याघ्रसामिलाः सुपुति ॥ ३८ ॥ ॥ लोभाद्युपकाराय न ते ता किनुपश्यसि ॥ तथा
पि न ता नृते मोहगर्भे निपातिता ॥ ३९ ॥ महात्माया प्रभावेन संसारस्थितिकारिणा ॥ तन्मात्रा
विस्मयकार्ययोगिना जगत्पते ॥ ४० ॥ महात्माया दरे श्रैष्ठ्यात्तया समो ह्यते जग
त् ॥ त्रविस्मयकार्ययोगिना जगत्पते ॥ ४१ ॥ ज्ञानिनामपि चेतांसि देवि भगवति
हि सा ॥ ४२ ॥ बलादाकृषामो ह्ययः महात्माया प्रयच्छति ॥ तर्विद्योऽप्यते विभज्यते च शरं
॥ ४३ ॥ ॥ सैव स ज्ञावदा नृणां भवति मुक्तये ॥ सा विद्या परमा मुक्तेः हेतुमुतासनातनि ॥ ४४ ॥
संसारबन्धहेतुश्च सैव सर्वभूतिः ॥ ॥ यन्मोहः ॥ ॥ भगवन्वाहिना देवि महात्मायाः

श्री०

॥८॥

तिष्ठान्भवान्॥४५॥ बुवीति कथं मुत्यन्ताः सा कर्मस्य किं हि जः॥ यत्तु भावसादेवीः यः
सहपायदुद्ववा॥४६॥ तत्सर्वं श्रोतुमिच्छामि त्वं नो ब्रूहि विदां वरः॥ ॥ अथिह वाच॥ ॥
नित्येव सा जगन्मूर्तिः तस्या सर्वमिदं तत्॥४७॥ तथापि तत्संस्तुत्य निर्वहुधा श्रूयतां मम
॥ देवानां कार्यसिद्धार्थं सा विभवति सा यदा॥४८॥ इत्यत्रेति तदा लोके सानित्याय भिधीः
यते॥ योगनिद्रां यदा विष्णुः जगते कारी वेकते॥४९॥ ॥ आसीर्यदो यमभजत्कल्याणे
भगवान्यभुः॥ तदा द्वावसुरौ घोरौ विख्यातौ मधुकैठभौ॥५०॥ ॥ विष्णुकर्णमलोद्धतौ ह
तुं वृक्षानमुद्यतौ॥ ॥ सेनाभिकमले विह्वो स्थितौ वृक्षा प्रजपति॥५१॥ ॥ दृष्ट्वातिवसु चैरिड
॥८॥

रौ चोग्रौ प्रसुप्रचजनार्दन॥ ॥ तुष्टावयोगनिद्रात्ता मेकाग्रहृदयस्थित॥५२॥ ॥
निद्रां विबोधनार्थाय हरे हरिनेत्रतलये॥ विश्वेश्वरी जगद्धात्री स्थितिर्सह्यदः ॥
कारिणी॥५३॥ ॥ निद्रां भगवति विह्वो रतुलांते जसः प्रभा॥ ॥ ~~वृक्षे वा~~ ॥ ॥
त्वं सा ह्यतं स्वधा त्वहि वयं हकारस्वरात्मिका॥५४॥ ॥ सधा त्वमदरे नित्यं त्रिधा सा ज
मिका स्थिता॥ ॥ अर्द्धमात्रा स्थिता नित्याः यानुचाय्या विशो यतः॥५५॥ ॥ त्वमेव सा त्वं
सा विवि॥ त्वं देवी जननी परा॥ ॥ त्वयैतद्वार्यते विश्वं॥ त्वयैतत्सृज्यते जगत्॥५६॥ ॥
॥ त्वयैतत्पाल्यते देवी त्वमस्य ते च स वदा॥ विसृष्टोऽसि हिरुपातं स्थितिरूपा न पालने॥

श्री० ॥५७॥ तथा संहृदि रूपं ते ॥ जगतोऽस्य जननये ॥ ॥ महाविद्यामहा ॥ महा मेधा महारु
 ति ॥ ५८ ॥ ॥ महामोहा च भवती ॥ महा देवी महेश्वरि ॥ ॥ प्रवृत्तिस्तं च सर्वस्य ॥ गुः
 ॥ ८ ॥ रात्रय विभाविनि ॥ ५८ ॥ ॥ कालरात्रिमहारात्रि ॥ मोहरात्रिः सुदाहरा ॥ त्वं श्रीः
 स्वमीश्वरी त्वही ॥ ॥ स्तं बुद्धिबोधलक्षणा ॥ ६१ ॥ ॥ लज्जु पुष्टिस्तथा तुष्टिः स्वंश
 त्तिभानिरेव च ॥ ॥ स्वप्निनी भूतिनी घोरा ॥ गदिनिचकिरा तथा ॥ ६२ ॥ ॥ शीवि
 चापिनी वारा ॥ भुभुशो परिघायुधा ॥ ॥ सौम्या सौम्यतरा बोधः सौम्यभ्यस्तति सुद
 रि ॥ ६३ ॥ ॥ पराजरा परमा ॥ त्वमेव परमेस्वरि ॥ ॥ यच्च किंश्चित्किंचिदुक्तं ॥ चरितु ॥
 ॥ ८ ॥

॥ ६३ ॥ ॥ परा ॥ सदसदाखिलान्तिके ॥ ६३ ॥ ॥ तस्य सर्वस्य याशक्ति ॥ सात्वं किं सुयः
 सेवका ॥ ॥ यथा त्वया जगत्सृष्टा ॥ जगत्प्राप्ता तित्यो जगत् ॥ ६४ ॥ ॥ सोपि निद्रां कः
 नीतः ॥ कस्तस्मिन्नुमिहेश्वरः ॥ ॥ विष्णुः शरीरग्रहणा ॥ महामीशानरेव च ॥ ६५ ॥ ॥
 कारिता स्तयते तत्त्वा कः ॥ स्तोत्रं शक्तिमा भवेत् ॥ ॥ सात्त्वमिथं प्रभा वैश्वः रुद्रादे देवि
 सृष्टुता ॥ ६६ ॥ ॥ मोहयन्तो दुराधर्मा वसुरो मधुकैटभौ ॥ ॥ प्रबोधं च जगत्स्वामी ॥
 नीयतामस्तु नोलघु ॥ ६७ ॥ ॥ बोधश्चक्रियतामस्य ॥ हेतुमेतौ महारुद्रौ ॥ ॥ अग्निः
 रुद्रावच ॥ ॥ स ॥ एवं स्तुता तदा देवी ॥ तामसीत त्रवेधसा ॥ ६८ ॥ ॥ विष्णोः प्रबोधः

श्री० नाथाय निहंतुं मधुकैटभौ ॥ नेत्रास्यनासिकाबाहुः हृदयभक्तधोरसः ॥ दृष्ट्वा ॥ ॥
 निर्गम्यदर्शनेन तस्थौ ॥ ॥ वृक्षरोव्यक्तजन्मनः ॥ ॥ उत्तस्थौ च जगन्नाथः सत्यामुक्तो जनादि
 ॥ १० ॥ न ॥ ७० ॥ ॥ रेकार्णवे हि शयनाः सतः सदृष्टो च तौ ॥ ॥ मधुकैटभदुरात्माना वति
 वीर्यपराक्रमो ॥ ७१ ॥ ॥ जोधरत्ने शरावर्तुः वृक्षराजनि तोडुमो ॥ ॥ समुत्थाय तत
 स्ताभ्यां युयुधे भगवान्हरि ॥ ७२ ॥ ॥ पंचवर्षं सहस्राणि बाहुप्रहरणो विभुः ॥ ॥
 तावय्यति वलोन्मत्तौ महामाया विमोहितौ ॥ ७३ ॥ ॥ किमन्यनवरेणैव ॥ उक्तवः
 तौ वरोस्मत्तौ वियता नितिकेशवः ॥ भगवानुवाच ॥ न वेधामदुमेतुल्यैः समवध्या चरिषु
 ॥ १० ॥

बुभवपि ॥ ७४ ॥ ॥ किमन्यनवरेणैव तावद्विदुस्तं मया ॥ ॥ अविहउवच ॥ ॥ वंचिता
 भ्यामिति तदा सर्वमाप्नोम यजगत् ॥ ७५ ॥ ॥ विलोक्य ताभ्यां गदितौ भगवन्कलेक्षणा
 ॥ ७६ ॥ ॥ आवां जहिन यत्रोर्विशरिलेन परिप्लुता ॥ ७६ ॥ ॥ अघिरउवाच ॥ तथेत्पुक्ता भः
 गवता शरवचकं गदाभृता ॥ ॥ हत्वा च केशवद्विजं जघनशिरशीतयो ॥ ७७ ॥ ॥ इति
 श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये मधुकैटभवध्या नाम प्रथमो
 ध्यायः ॥ १ ॥ ॥ अघिरउवाच ॥ देवासुरमभूदुदः पुरा मराउशतं पुरी ॥ महिषे सु
 राणां मधिपे देवानां च पुरंदरे ॥ १ ॥ ॥ तत्रासुरैर्महोवीर्यैर्दवसेन्यपराजितं ॥ जिह्वा

श्री०

॥११॥

चमकलादेवातिदोभून्महिषासुरा॥२॥ ॥ततःपराजितादेवापद्योनिप्रः
जापति॥ ॥पुरस्कृत्यगतास्तत्रयत्रागरुडध्वजे॥ ॥३॥ यथावतंतयोस्तदन्महिषासु
रचेष्टित॥विदशाःकथयामासुर्देवाभिभवविसरम्॥४॥ ॥सूर्येन्द्राग्निलेपूनां॥
यमस्यवरुणास्यच॥अनोवाचाधिकारम्॥स्वयेमेवाभितिष्ठति॥५॥ ॥स्वर्गाग्निरा
कृतासर्वतेतुदेवगणाभुवि॥ ॥विचरति यथा मर्त्या नहि वेशादरात्मना॥६॥ एत
दुःकथितसर्वममराविचेष्टितं॥शरशोचप्रपञ्चामवधस्तस्यविहितं॥७॥ इत्थं चरिष्ये
निद्राम्यदेवानां वचांसि मधुसूदन॥चकारकोपश्च भुभुःकुटिकुटिलाननो॥८॥ ॥

॥११॥

मासचैवान्पान्॥ ॥घराद्यस्वनविमोहितान्॥५५॥ ॥असुरान्भविष्यारोहवधा
तान्पानकर्षतः॥ ॥केचिद्विधाकृतास्तिभूयोःस्वप्राप्तैस्तथापरे॥५६॥ ॥विषे
धितानिपातेन गदयाभुविशेरते॥ ॥वैमुश्चकेचिदुचिरं मुत्रालेन भृशं हता
॥५७॥ ॥केचिन्निपातिताभूमौ भित्वाभूलेन वधं सि॥ ॥निरन्तराः शरैर्घेन
कृताकेचिद्राजिरे॥५८॥ ॥स्येनानुकारिणः प्राणाः नमुचस्त्रिदशा दना
त्॥ ॥केवाचिद्वाहवर्लिङ्गना त्दित्रग्रीवास्तथापरे॥५९॥ ॥शिरशोः
पेतुरन्येष्टा मन्पे मध्याविदारितान्॥ ॥विचित्रजंघास्तपरेपेतुरुवामहा

श्री० सुरा ॥ ६० ॥ ॥ एकवाहु छिन्न रत्नाः केचिद्देव्या विधा कृताः ॥ ॥ दिने पिबन्पशि
 ॥ १६ ॥ रसि पतिताः पुनरुत्थिताः ॥ ६१ ॥ ॥ कबंधायु युधुदेव्यः गृहीत परमायुधाः ॥
 ननु तु आ परेतत्र युधुदेव्यः लयाभिताता ॥ ६२ ॥ ॥ कबंधो भिन्न शिरसः
 स्वद्वारात्पुष्टिपायायः ॥ ॥ तिष्ठतिष्ठेति भाषतो देवि मन्य महासुराः ॥ ६३ ॥ पातिः
 तैरथ नागाश्चै रसुरैश्च वसुधरा ॥ ॥ अगम्या सा न वस्तत्र यंत्रा भूत्समहारो ॥ ६४
 ॥ ॥ शोशितौ यामहातम्यः सदास्तत्र विभुश्रवः ॥ ॥ मध्ये चासुरसैन्यस्य वारणा चरिड
 सुरवाजिरां ॥ ६५ ॥ ॥ आरोतन्महासैन्यः स सुरारातथा मिका ॥ ॥ निन्यक्षयं ॥ १६ ॥

यथावहिः कृशादारुमहाचयः ॥ ६६ ॥ सच सिंहो महानादमुत्सर्जधुट्के चारं ॥ ॥
 शरिरे न्यो मरारीणां न सुजीव विचिचि ॥ ६७ ॥ देव्या गणेशु तैस्तत्र कृतं युद्धं तथा
 सुरैः ॥ ॥ अन्यैषा तु दुर्बुदेवाः पुष्पवृष्टिमुचोदिनि ॥ ६८ ॥ ॥ ~~उत्तिकरो देवपुत्राः~~
~~कार्त्तिको मरुतः देवमहासुरसैन्यवधो नाम~~ ॥ ६९ ॥ ॥ ~~दितियो उवाच~~ ॥ १० ॥
~~मधिरुवाच~~ ॥ ॥ ॥ निहन्त्यमानं तसैन्यं मवलोक्य महासुरः ॥ ॥ सेनानींश्चिदुत्तुरको
 पाः दुयोयोऽधुमथाविका ॥ ११ ॥ ॥ स देवी चारवर्षे राववर्षे तमरे सुरः ॥ ॥ यथा मेरुशिखे
 शृंगं तोयवर्षे तातोदयः ॥ १२ ॥ ॥ तस्मिन्नि ततो देवी नीलयेव सरोत्करान् ॥ ॥ जघा

श्री०
॥१७॥

नतुरगान्तरौयं तारं चैव वाजिनां ॥३॥ ॥ चिच्छेच्च धनुसद्वौ ध्वजरातिसमुत्थितं ॥ ॥
विवाधर्चैव गात्रेषु छिन्नधन्वा नमाश्रुगे ॥४॥ ॥ स छिन्नधन्वा विरथो रुतासो हतसार-
थिः ॥ ॥ अभ्यधावततां देवि शूद्रचर्मधरो सुरः ॥५॥ ॥ सिंहमाहृत्य खट्वेण तीक्ष्णधारे-
ण मुहूर्त्नी ॥ ॥ अजघान भुजे सवोदवी मण्यति वगवान् ॥६॥ ॥ तस्मात् खट्वो भुजं प्राप ॥
पफालनं पनन्दनं ॥ ॥ ततो जग्राह शुलं स कोपादहं रालोक्तः ॥७॥ ॥ चिच्छेत्ततस्त-
नुं भद्रका कालं महासुरः ॥ ॥ जाज्वलामानं तेजोभिः रविविम्बमिमां वराः ॥८॥ ॥ दृष्ट्वा त-
दापतं शुलं दवीं शूलममुं चतः ॥ तच्छूलं शतधा तेन नीतं स च महासुरः ॥९॥ ॥ हते तस्मिन् महावी-
रिण्ये ॥१०॥

ये महिषस्य च सूपतौ ॥ ॥ आजगाम गजारूढः श्वामरं विदशाद् दिनः ॥१०॥ ॥ सोऽपि शक्तिं
मुमेचथ देव्यास्तामैविकाकृतं ॥ ॥ हेकाराभिहतां भूमौ पातयामास निष्प्रभाः ॥११॥
॥ भग्ना शक्तिं निपतितां दृष्ट्वा क्रोधसमं वितं ॥ ॥ चिच्छेत्ततस्तमः शूलं वारौस्तदपि साक्षि-
णम् ॥१२॥ ॥ ततः सिंहसंमुत्पत्य गजकुंभान्तरस्थितः ॥ ॥ बाहुयुधेन युयुधेन तेनैवैवै-
दशारिणा ॥१३॥ ॥ युधामातौ ततः सौतु तस्मान्नागां महिं गतौ ॥ ॥ युयुधातेति संलब्धौ प्रह-
रैरतिदारुरौ ॥१४॥ ॥ ततो वेगात् सवमुत्पन्नपते च मृगारिणा ॥ ॥ कारप्रहारेण शिरः श्वाम-
रस्य पृथक्कृतं ॥१५॥ ॥ उदग्रश्वरौ देव्या शिलावृथाभिहतः ॥ ॥ दत्तमुष्टितलैश्चैवः

श्री० : करालभुनियातितः ॥१६॥ ॥ देविकुद्वागदापातैः शूर्यामासचेदितं ॥ ॥ वाक्कलंभिदिप
 ॥१७॥ लेनः वारोस्ताम्रतथांधकं ॥१७॥ ॥ उग्रास्यमुग्रवीर्यं च तथैवमहाहनुः ॥ ॥ विनेत्रावधि
 भूलेन जघान परमेश्वरीः ॥१८॥ ॥ विडालस्यासिनाकाया त्यातया मासवैशिरः ॥ ॥
 दुर्द्धरं दुर्मुखं च नौः शरैर्निजमक्षयं ॥१९॥ ॥ एवं संक्षीयमाने तु खसैन्यमहिषासुरः ॥ ॥
 माहिषेरास्वरूपेरात्रासयामासतान्गरात्रः ॥२०॥ ॥ लांगुलेताडिताश्चान्याः शृङ्गाभ्यां चः
 विदारितान् ॥ ॥ कांश्चित्तुशउपहारेण खुरक्षेपैस्तथापनैरीः ॥२१॥ ॥ वेगेराकांश्चिदपराः
 न ॥ नादेन भ्रमनेन च ॥ निःस्वासपवनेनान्याः त्यातया मासभूतलेः ॥२२॥ ॥ निपाते प्रमथा

चरिष
 ॥१८॥

नीकमभवावतसोसुरः ॥ ॥ सिंहं हंतुमहदेव्या कोपं चकंतास्त्रिका ॥२३॥ ॥ सोपिकोपमहावी
 र्यः खरशूरामहितलेः ॥ ॥ शृङ्गाभ्यां पर्वतानुचैः शिखोपवनमनादच ॥२४॥ ॥ वेगः भ्रम
 राविशूरामहितस्यवरीर्यतः ॥ ॥ लांगुलेनाहतविः प्रावयामास सर्वतः ॥२५॥ ॥ धुटशृङ्ग
 विभिन्नाश्च खराडखराडयुयुर्धनाः ॥ ॥ आसानिलास्ताशतशोनिपेतुर्गभशोचला ॥२६॥
 ॥ इतिकोपसमाध्यातमापतंतमुहासुरः ॥ ॥ दृष्ट्वा साचकाकोपः तद्वधायतदकरोत् ॥
 ॥२७॥ ॥ साक्षिज्ञातस्यवैपाशः तंवध्वमहासुरः ॥ ॥ तत्प्राजमाहिषं रूपं सोपिवदोमहा
 मध्वे ॥२८॥ ॥ तत्तसिंहोभवत्सद्योयावत्संविद्विषकाशिरा ॥ ॥ दिव्यतित्ताबलुरुष

श्री०

॥१८॥

खड्गपाणिदृशतः॥१८॥ ततः खेवाशुपुरुषदेविचिदेदसायकैः॥ ॥ तंखड्गचर्मशासकं तव
सोभन्महागजः॥३०॥ ॥ करेशाचमहासिंहं तंचकर्वजगर्जचः॥ ॥ कर्वतस्तुकरंदेवी खड्ग
निरहंततः॥३१॥ ॥ ततोमहासुरोभूयोमाहिषवपुरास्थितः॥ ॥ तथैवभयामास
वैलोक्य सचराचरं॥३२॥ ततः कुक्षजगन्माता चण्डिकापारामुत्तमः॥ ॥ पपोपुनः पुनश्च
वज्रहासारालोचना॥३३॥ ॥ ननर्द्धासुरसोपि वलवीर्यमदोर्द्धतः॥ ॥ विद्याराभ्यांच
चिक्षेपः॥ चण्डिकाप्रतिभूधरान्॥३४॥ ॥ साचतान्प्रहितांस्तेन चूरीयतीशरोत्करैः॥ ॥
उवाचनन्मदोद्भूतः खंभुरंगकुलाक्षरं॥३५॥ ॥ देवुवाच॥ ॥ गर्जगर्जक्षरांमूढं म चैरि

॥१८॥

धुयावत्पिबमेहं॥ ॥ मयात्वयी हते त्रेवः गर्जिष्यत्याशुदेवताः॥३६॥ ॥ अमिरुवाचः॥ ॥
एवमुक्तासमुत्पद्यः रूसोळातं महासुरं॥ पादेनाक्रम्य कराठे च भूलेनैवमताडयत्॥३७॥
॥ ततः सोपि पदाक्रांतस्तयानिजमुरवात्ततः॥ ॥ अर्द्धनिकांतस्त्वासौ देव्यावीर्येन संवृ
ताः॥३८॥ ॥ अर्द्धनिष्क्रान्तस्त्वासौ युध्यमानो महासुरः॥ ॥ तयामहासिना देव्या शिरश्चि
त्वा निपातितः॥३९॥ ॥ ततोहाहाकृतं सर्वं दैत्यसैन्यननाशतः॥ ॥ प्रहर्षेच परं जग्मुः सक
ला देवतागराः॥४०॥ ॥ तुष्टुवुस्तासुरा देवी सह दिव्यैर्न हर्षिभिः॥ ॥ जगुगन्धर्वपतयो
ः ननु श्राम्पसुरोगराः॥४१॥ ॥ इति मार्कण्डेयपुराणे सावर्णिने मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये

श्री०

॥२०॥

हिवासुरवधोनामहृतियो व्यायः ॥३॥ ॥ मधिरुवाच ॥ ॥ ततः सुरगणा सर्वे देव्याश्च कपुः
गमाः ॥ ॥ स्तुतिमारेभिमारैर्कुरु निहतेम हिवासुर ॥१॥ ॥ शक्रादयः सुरगणानि हतेति
विर्येवी ॥ ॥ तस्मिन् नुरात्मनिसुरा विवले च देव्या ॥ तां तु दुःखः प्राप्तिं न मन्त्रिरोन्सा वाग्भिः प्र
हर्षपुलकोद्रमचा देहा ॥२॥ ॥ देव्या यथातः तमिदं जगदात्मज्ञायाः निःशेषदेवगणसः
क्तिः समूहसूक्त्याः ॥ ॥ तामभिका मखिलदेवमहर्षिपूज्यं भक्त्या नतां स्मविदधातुभु
भानिदान ॥३॥ ॥ यस्याप्रभावमतुल भगवाननीतो वेंलाहरश्च न हिवक्तु मलं कलं
चे ॥ ॥ सा च शिष्टकारिखिलजगत्परिपालनाय नाशाय च सुरभयस्य मतिं करोतु ॥४॥ ॥

चैरिडु

॥२०॥

या श्रीस्वयं सुकृतिनां भवनेषु लक्ष्मीः पापात्मानां कृतघ्न्यां हृदयेषु बुद्धिः ॥ ॥ श्रद्धासतां कुल
नप्रभवस्य लज्जाः ॥ ॥ तां तां न तां स्मपरिपालय देवि विभवं ॥५॥ ॥ किं वशीयामतवक्तु
यमचित्तमेत किंचातिवीर्ये मसुरक्षयकारिभूरि ॥ ॥ किंचाहवे सुचरितानि तवाभुतानि स
र्वे देवसुरदेवगणादिकेषु ॥६॥ ॥ हेतुसमस्तजगतां त्रिगुणापि दोषैर्न ज्ञायमाना हरिहरादिः
भिरस्य पारा ॥ ॥ सर्वा श्रयाखिलमिदं जगदंशभूतः ॥ ॥ मव्याकृता हि परमा प्रकृतिः ॥ ॥
माया ॥७॥ ॥ यस्याः समस्तसुरता सुमुदीररोन स्वधौ तपि प्रया सकलेषु मघेषु देवी ॥ ॥
स्वाहासि वै पितृगणस्य च तपि हेतु रूपाय सेवमतस्ते वजनैः स्वधा च ॥८॥ ॥ यामुक्तिहेतु

॥६८॥ इति चित्तम हवताच मभ्यस्यते सुनियते द्रियत तत्त सारैः ॥ ॥ मेधाधिभिमुनिभिरस्रसमः
 ॥ ॥ दोषैर्विद्यासि सा भगवती परमाहि देवी ॥ ८॥ ॥ शब्दात्मिका सुविमल ॥ १७ ॥ गुणानिधानः सः
 श्रीतरम्यपद पाठवतां च सा म्ना ॥ ॥ देवी त्रयी भगवती भवती भव भावनाय वाक्तीसि सर्वज
 गतां परमार्ति हंती ॥ १० ॥ ॥ मेधासि देवि विदिता स्त्रिलसास्त्रसारः दुर्गासि दुर्गा भव साण
 रत्नौ रसंगा ॥ ॥ श्रीकैटभारि हृदयैक कृताधिवासा गौरी त्वमेव शशि मौलिकृतप्रतिष्ठा
 ष्ठा ॥ ११ ॥ ॥ इयत्सहासममलपरिपूर्णा चन्द्रः वक्त्रं विलोक्य सहस्रमहिषा सुरैरा ॥ ॥ वि
 म्नानुकारिकनकोत्तमकांतिकोर्त अत्यद्भुतं प्रहृतमात्ररुखा तथापि ॥ १२ ॥ ॥ दृष्टुं तु देवि

॥६८॥
 ०५६

कुपितं भ्रूकुटी कपल मुद्रां साक सृष्टा ह विपन्नसद्यः ॥ ॥ प्राणाः सुमोच महिषस्तदती
 वची चं कै किं जिव्यते हि कुपितो न क द शनेन ॥ १३ ॥ ॥ देवि प्रसीद परमा भवती भवाय सद्यो
 विनाशाय चि कोपवतिकुलानी ॥ ॥ विज्ञातमेतदधुनैव यदस्त्वमेव नितं वलं सुविपुलं महिः
 यासुरस्य ॥ १४ ॥ ॥ ते संमता जनपदे सुधनातिनेषां तेषां यशसि न च सीदति धर्मवर्ग ॥ ॥
 धन्यास्त एव निभृता त्मज भृत्पदाराः येषां सदा भ्युदयर्द भवती प्रसन्ना ॥ १५ ॥ ॥ दुर्गे स्म
 ता हरसि भित्ति मस्य जंतोः स्वस्यैः स्मृता मतिमती वशु मां ददाति ॥ ॥ दारिद्र्यदुःखैः स्वभ
 यहारिणि कावदं न्याः सर्वोपकार करणाय सदा द्रुचिं चिन्ता ॥ १६ ॥ ॥ अभिर्हते जगदुपैतिः

श्री०

॥२२॥

सुखं तथैते कुर्वन्तु नाम नरकाय चिराय पापैः ॥ ॥ सयमममृत्युमधिगम्य दिवं प्रयाति म
र्त्येति नूनमहिता विनिहंति देविः ॥ १७ ॥ ॥ दृष्ट्वैव किञ्च भवति प्रकरोति भस्मः सर्वान् सुरान् नरि
षु यत्पुहिरो विशस्त्रः ॥ ॥ लोकान् यान्त्रिपवो विहितास्त्रपुजाः इत्थं मति ते च हितेषु साध्वी
॥ १८ ॥ ॥ रवदुष्प्रभानि करविस्फुरशोक्तधौग्रेः ॥ भूलप्यकांतिनिवहेन दृशे सुराणां ॥ ॥
यन्नागता विलयं मभुमन्ती दुस्तराडः याम्पाननीतव विलोकयतां तदेतत् ॥ १९ ॥ ॥ दुर्वज्रवृत्तश
मनीतव देवि वीलैः रूपे तथैतद विचिंत्य मनुष्यमन्ये ॥ ॥ वीर्यं च हंत हतदेव पराक्रमानां चे
रिषपि प्रकिं कटितैव दयावयाथः ॥ २० ॥ ॥ केनोपमा भवति ते स्य पराक्रमस्य रूपं च शत्रु चैरिड

॥२२॥

भयकार्यतिहारिकुत्रः ॥ ॥ चित्ते कृपा समरनिष्ठुरतां च दृष्ट्वा त्वये वदे विवर दे भुवनत्रयेपिः
॥ २१ ॥ ॥ वैलोक्य मेतद शिवलं रिपुनाशनेनः ज्ञातं त्वया समरमूढ नितेपि हतः ॥ ॥
निता दिवं रिपुगणा भयमय्यपास्तः ॥ २३ ॥ ॥ भूलेन पाहि नो देवी पाहि खड्गेन चाम्बिके ॥
॥ ॥ घ्राटा खनेन तपाहिः श्वापजानि स्वनेन तः ॥ २४ ॥ ॥ पाच्यां रक्ष प्रति च चांचः चरिडके
रक्षदक्षिणेः ॥ ॥ भ्रामरो नात्प्रभूलस्य उत्तरस्यां तथे श्रीः ॥ २५ ॥ ॥ सोम्या शिथानि पारूपाः
शिः वैलोक्य विचरंति ते ॥ ॥ ॥ यानि चात्पथ्यो रानि ते रसं सथा भुवं ॥ २६ ॥ ॥ ख
ड्गभूलगदादीनि याशि चोस्त्रा शिते म्बिके ॥ ॥ करपल्लवसंगीनिः तैरस्मान् रक्ष सर्वतः ॥ २७ ॥

श्री०

॥२३॥ ॥अथिरुवाच॥ ॥सर्वस्तुतासुरैर्दिव्यैःकुसुमेनन्दनोद्भवैः॥ ॥अर्चितांजगतांदात्रीःतथा
गंधनुलेपनैः॥२८॥ ॥भक्त्यासमस्तत्रिदशैःदिव्यैर्धूपैस्तुधूपिताः॥ ॥प्राहःप्रसादसुमु
रवीःसमस्तान्यरातांसुराजः॥२९॥ ॥देव्युवाच॥वीर्यातांविदशासर्वैःयदस्मत्तोभिर्वांक्षित॥
ददाभ्यहमतिप्रीत्याःस्तवैरेभिसुपूजिताः॥३०॥ ॥देवाउचुः॥भगवत्याकृतैःसर्वैःनकिञ्चिदवः
शिष्यते॥ ॥यदस्यनिहतशत्रुःरस्माकंमहिषासुरः॥३१॥ ॥यदिवापिवरोदेयंस्त्वयास्माकं
महेतरि॥ ॥संस्मृतासंस्मृतावन्नोहिंसेथापरमात्मनः॥३२॥ ॥यश्चमर्त्यस्तवैरेभिः ॥ ॥३३॥ ॥हृदयेस्य ॥२३॥

प्रसन्नान्तःभवेथासर्वदाम्बिके॥ ॥अथिरुवाच॥इतिप्रसादिदेवैःजगतार्थंतेदात्मनः॥३४॥
तथेत्युक्तामद्रकालीवभूवात्तर्हितानपः॥ ॥इत्येतत्कथितंभूयः॥संभूतासायथा
पुराः॥३५॥ ॥देवीदेवशरीरेभ्योःजगज्यहिनैषिणिः॥ ॥पुनश्चगौरीदहासाःसमु
॥३६॥ ॥इत्यायथाभवत्॥३६॥वधायदुष्टदैत्यानांःतथाशुभनिशुभयोः॥रक्षणाय
चलोकाणां॥देवाणांमुपकारिणीः॥३७॥ ॥तत्पुत्राष्टवैमयाख्यातंयथावत्कथयामिते
॥ ॥इतिमार्कण्डेयपुराणोसावर्णिकेमन्त्रपुरेदेविमाहात्म्येऽज्ञादयस्तुतीचतुर्थो
॥३८॥ ॥अथिरुवाच॥ ॥पुराशुभनिशुभभाभ्याःमसुराभ्यांसत्तिपतेः॥त्रैलोक्यैः

श्री०

॥२४॥

कथयन्मागाश्रु हतामदवलाश्रयात् ॥१॥ ॥ तावेवसूर्यातांतद्वः दधिकारंतथैन्दवं
॥ ॥ कौवेरेमथयाम्यं च चकोतेवरुणास्पचः ॥२॥ ॥ तावेवपवनद्विच चक्रतुर्वह्निकर्मचः
॥ ॥ ततोदेवाविनिर्दूताः भ्रष्टराभ्यां जयापराजिता ॥३॥ ॥ हताधिकारास्त्रिदशाः स्त्राभ्यां
सर्वे निराकृताः ॥ महासुराभ्यां स्तोदेवीः संस्मरन्त्यपराजिता ॥४॥ ॥ तयारंभस्माकीवरोदः
त्रैः यथापत्सुस्त ताखिलाः ॥ भवतांनाशयीष्यामि तत्क्षणात्परमापद ॥५॥ ॥ इति कः
त्वामति देवाः हिमवन्नेदुनागे श्वरः ॥ ॥ जग्मुस्तत्र ततो देविः विष्णुमायां प्रतुष्टु ॥६॥ ॥ देः
वायुचुः ॥ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै शततनमः ॥ नम प्रकृतिभभद्रायै नीयता प्रराता स्मता ॥ चैतिटु

॥२४॥

॥७॥ ॥ रौद्रायै नमो नित्यायै गौर्यै चै नमो नमः ॥ ज्योत्स्नायै चैदु रूपी न्यैः सुखायै शततः
नमः ॥ ॥ कल्यारोपे प्रराता व द्विः सिद्धि कुर्मो नमो नमः ॥८॥ ॥ नैत्रायै भूभतां लक्ष्म्यैः स
र्वारोपे नमो नमः ॥ ॥ दुर्गायै दुर्गापारायै सारायै सर्वकारिण्यैः ॥९॥ ॥ ख्यातै तथै वस्ता
यै धूम्रायै शततनमः ॥ ॥ अति सौम्याति रौद्रायै नतास्तस्यै नमो नमः ॥१०॥ ॥ नमो जगः
प्रतिष्ठायै देव्यै कृत्यै नमो नमः ॥११॥ ॥ या देवी सर्व भूतेषु विष्णुमायेति शविता ॥ नः
मस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥१२॥ ॥ या देवी सर्व भूतेषु चेतन्येभ्यो भिष्य
ते ॥ नमस्तस्यै नमो नमः ॥१३॥ ॥ या देवि सर्व भूतेषु बुद्धिरूपेण संस्थिताः ॥ नम

श्री०

॥२५॥

स्तस्यै३नमोनम॥१४॥ ॥यादेवीसर्वभूतेषु निद्रारूपेण संस्थिताः॥ ॥नमस्तस्यै३नमो
नमः॥१५॥ ॥यादेवीसर्वभूतेषु क्षुद्रारूपेण संस्थिताः॥ ॥नमस्तस्यै३नमोनमः॥१६॥
॥१७॥ ॥यादेवीसर्वभूतेषु शयारूपेण संस्थिताः॥ ॥नमस्तस्यै३नमोनमः॥१८॥ ॥
यादेवीसर्वभूतेषु सत्तिरूपेण संस्थिताः॥ ॥नमस्तस्यै३नमोनमः॥१९॥ ॥यादेवीसर्व
भूतेषु तृणारूपेण संस्थिताः॥ ॥नमस्तस्यै३नमोनमः॥२०॥ ॥यादेवीसर्वभूतेषु आग्नि
रूपेण संस्थिताः॥ ॥नमस्तस्यै३नमोनमः॥२१॥ ॥यादेवीसर्वभूतेषु जगतिरूपेण संस्थि
ताः॥ ॥नमस्तस्यै३नमोनमः॥२२॥ ॥यादेवीसर्वभूतेषु लज्जारूपेण संस्थिताः॥ ॥नम

चण्डि

॥२५॥

स्तस्यै३नमोनमः॥२३॥ ॥यादेवीसर्वभूतेषु शक्तिरूपेण संस्थिताः॥ ॥नमस्तस्यै३नमो
नमः॥२४॥ ॥यादेवीसर्वभूतेषु श्रुतारूपेण संस्थिताः॥ ॥नमस्तस्यै३नमोनमः॥२५॥
यादेवीसर्वभूतेषु कान्तिरूपेण संस्थिताः॥ ॥नमस्तस्यै३नमोनमः॥२६॥ ॥यादेवीसर्व
भूतेषु लक्ष्मीरूपेण संस्थिताः॥ ॥नमस्तस्यै३नमोनमः॥२७॥ ॥यादेवीसर्वभूतेषु वृत्ति
रूपेण संस्थिताः॥ ॥नमस्तस्यै३नमोनमः॥२८॥ ॥यादेवीसर्वभूतेषु स्मृतिरूपेण संस्थि
ताः॥ ॥नमस्तस्यै३नमोनमः॥२९॥ ॥यादेवीसर्वभूतेषु दयारूपेण संस्थिताः॥ ॥नम
स्तस्यै३नमोनमः॥३०॥ ॥यादेवीसर्वभूतेषु तुष्टिरूपेण संस्थिताः॥ ॥नमस्तस्यै३नमो

श्री

॥२६॥

नमः॥ ॥३०॥ यादेवी सर्वभूतेषु मात्रिरूपेण संस्थिता ॥ ॥ नमस्तस्यै ३ नमो नमः ॥३१॥ ॥
यादेवी सर्वभूतेषु भ्रातरिरूपेण संस्थिता ॥ ॥ नमस्तस्यै ३ नमो नमः ॥३२॥ ॥ इन्द्रियाणाः
मम विष्णुः काशी भूतानां चारिवलेषु या ॥ ॥ भूतेषु सततं तस्यै व्यापि देव्यै नमो नमः
॥३३॥ ॥ चित्तिरूपेण या कृष्ण मेतद्या प्यस्थिता जगत् ॥ ॥ नमस्तस्यै ३ नमो नमः ॥
॥३४॥ ॥ स्तुता सुरैः पूर्वमभीष्टसश्रया तथा सुरेन्द्रादिनेषु सेविता ॥ ॥ करोतुः
सा नः शुभहेतुरीश्वरी शुभानि भद्राणि भिदं तु चापदः ॥३५॥ ॥ या सा प्रतंचोदत दे
त्यतापितै रस्माभिरीश च सुरैर्नमस्यते ॥ ॥ या च सा तात त्वा रामेव हन्ति नः सर्वापदो भ

चरिड

॥२६॥

क्तिविनेममूर्तिभिः ॥३६॥ ॥ अविस्मृतः ॥ एवं स्तुता दियुक्तानां देवानां तत्र पार्वती ॥ ॥
स्नातुमभ्याययो तोये जाह्नव्यान् पनन्दनः ॥३७॥ ॥ सा ब्रवीत्तान् सुरान्मुक्त्वा भवद्भिस्तुः
यते च का ॥ ॥ शरीरकोष्ठतश्चास्याः समुद्रतावती दिवा ॥३८॥ ॥ स्तोत्रं मेतत्तत्क्रियते शुभः
भदैत्यनिराकृतैः ॥ ॥ देवैः समेतैः समरे निशुभेन पराजितैः ॥३९॥ ॥ शरीरकोष्ठाद्युतः
स्याः पार्वत्यानिःसृतां विकाः ॥ ॥ कौशिकी तिस्रस्तस्यैः ततो लोक्युगीयते ॥४०॥ ॥ तस्यां
विनिर्गता या तु कृष्णा भद्रा पार्वती ॥ ॥ कालिकेति समाख्याता हिमाचलता श्रया
॥४१॥ ॥ ततो भिक्कां परं रूपं विभ्राणां सुमनोहरं ॥ ॥ ददर्श च राडो मुराडश्च भृत्यौ शुभः

श्री० भनि० भुभयोः॥४३॥ ॥ताभ्यांभुभायचारव्याताःअतीवसुमनोहरा॥ ॥४॥काय्यास्तेः
 ॥२७॥ स्त्रीमहासजः॥भासयंतीहिमाचलं॥४३॥ ॥नैवतोदककचिचिद्रूपं॥४४॥केनचिदुत्तम
 म्र॥ ॥ज्ञायतांकाय्यसौदेवी॥गृह्यतांचासुरेश्वर॥४५॥ ॥स्त्रीरत्नमतिचारुगी॥द्रोतयंती
 दिवस्त्रिया॥ ॥सातुतिष्ठतिदैत्यंद॥तांभवान्द्रुममहति॥४५॥ ॥यानिरत्नानिमरा
 योजजाश्वादिनिर्वैप्रभो॥वैलाकोतुसमस्तानि॥सांप्रतंभांतितेगृहे॥४६॥ ॥सैरावतः
 समानीतो॥गजरत्नपुरंदरात्॥ ॥पारिजाततरुश्चायं॥तथैवोच्चैःश्रवाहयः॥४७॥
 ॥विमानं हंससंयुक्तं॥मेततिष्ठतितेजुरो॥ ॥रत्नभूतमिहानीतं॥यदासीदुत्तमं॥चरिड
 ॥२७॥

॥४८॥ ॥निधिरेषमहापद्मः॥समानितोधनेस्वरत्न॥ ॥किंजल्किनीददौचाधिर्मालाम
 स्नानपंकजाम्॥४८॥ ॥द्वंतेवारुरांगेहे॥कांचनसावितिष्ठति॥ ॥तथायस्यंदन
 वरोयःपुशसीत्यजायते॥५०॥ ॥मत्प्योहृत्कांतियानाम॥शक्तिरीशत्वयहता॥ ॥पा
 शःसलिलराजस्य॥आनुस्रवपरिग्रहे॥५१॥ ॥निभुभस्त्यजिताश्वः॥समस्तरत्नजातयः॥ ॥
 वहिरिदयेतुभ्य॥मग्निशोचेच्चाससी॥५२॥ ॥येवंदैत्यंदरत्नानिसमस्तान्याहृतानिते॥ ॥
 स्त्रीरत्नमेवाकल्याणी॥त्वयाकस्मान्नगृह्यते॥५३॥ ॥अधिरुर्वच॥ ॥५॥निशमेतिवचःशुं
 भः॥सतदाचंडमुडयो॥ ॥प्रेषयामासमुग्रीवं॥दूतंदेव्यामहासुर॥५४॥ ॥इतिचेतिच

श्री०

॥२८॥

वक्तव्याः सागता वचना नमः॥ ॥ यथावाभ्येति संप्रतीत्याः तथा कार्यं तया लघुः॥ ५५॥ ॥ सः
तत्र गता यस्तेः शौलो देशेति शोभने॥ ॥ सा देवी तौ ततः प्राह श्रुत्वा मधुरया गिरा॥ ५६॥
॥ ॥ दुत उवाच॥ ॥ देवि देव्यश्चरः शुभः खैलो को परमेश्वरः॥ दूतो हं प्रेषितः सेनः त्वत्सकारा
मिहागतः॥ ५७॥ ॥ अव्याह तां सर्वा सुयसा देवयोनिषुः॥ ॥ निर्जिता रिवलदेत्यारि
सयदा ह श्रुत्वा ततः॥ ५८॥ ॥ मम वैलोक्य मखिल मम देवा वशानुगाः॥ ॥ यज्ञभागाः
न हं सर्वाः नुपश्रामिष्यथक्॥ ५९॥ ॥ त्रैलोक्ये वरत्नानि मम वस्त्रा निशेषकः॥ ॥ तथैव गः
जरत्नानिः हत्वा देवे नुवाहनम्॥ ६०॥ ॥ श्रीसरोदमथ नो भूत मश्चरतं ममामरैः॥ ॥ उः चैरिड
॥२८॥

वैः श्रवा संज्ञतः तृशिपत्य समर्थितं॥ ६१॥ ॥ यानि चान्यानि देवेषु गंधर्वेषु रजेषु च॥ रत्नभुता
निःतानि मये वसोभनेः॥ ६२॥ ॥ श्रीरत्नभुता तौ देवि लोके ममामहे वयं॥ ॥ सा त्वमस्मा
नुपागच्छ यतो रत्नभुजा वयं॥ ६३॥ ॥ मां वाममानुजं वापि निशुभं मुरुविक्रमम्॥ भजतं चैव
लापा गिरत्नभुता सिवैतयः॥ ६४॥ ॥ परमैश्वर्यमनुलैः प्राप्स्यसे मत्परिग्रहात्॥ एतद्
द्यासमालोषः मत्परिग्रहो ब्रज॥ ६५॥ ॥ अथिरुवाच॥ इत्थुक्ता सा तदा देवी गंभीरां तस्मिन्ता
जगौ॥ ॥ दग्गा भगवती भद्राः यये दं धार्यते जगत्॥ ॥ ६६॥ ॥ देवुवाच॥ सत्यमुक्तं त
यानां मिथ्या किं त्वयेदितं॥ ॥ त्रैलोक्यधिपतिः शुभो निशुभश्चापि तादृशः॥ ६७॥

श्री०

॥२८॥ किंच यत्प्रतिज्ञातं मिथ्या तत्किं ये ते कथं ॥ अयं तामल्यवुद्धिं तात्प्रतिज्ञा
या कृता पुरा ॥ ६८ ॥ यो मां जयति संदो ग्रामे यो म्यदर्प्य व्यपो हति ॥ यो मे प्रति
बलौ लोके समे भक्ता भविष्यति ॥ ६९ ॥ तदा गच्छतु शुभो न भुंभो वामहा
सुर ॥ ७० ॥ मां जिता किंचिरे नाच पाशा गच्छा तु मे लघु ॥ ७१ ॥ दूत उवाच ॥
अवलिप्राप्तिमैव त्वं देवि बुद्धिमाग्रात ॥ त्रैलोक्यकः पुमांस्त्रिष्टे दग्धुं भुंभो
भयो ॥ ७२ ॥ अन्यथा मपि देवपानां सर्वदेवानां केचि ॥ तिष्ठेति संमुखं देवि किं
पुनः स्त्री तमे किं का ॥ ७३ ॥ इत्याद्याः सकला देवास्तस्यैव सानसंयुता ॥ शुंभादी चैति

॥२८॥

नां कथं तेषां स्त्री प्रयास्यसि सन्मुखं ॥ ७३ ॥ सातंगदुर्मयैवोक्तः पार्श्वं भुंभो निभुं
भयोः केशा केशानिर्दुतः गौरवो मां गमिष्यसि ॥ ७४ ॥ देव्युवाच ॥ स्वमेतदः
लीभुंभो निभुंभो निभुंभो निभुंभो निभुंभो ॥ किं करोमि प्रतिज्ञामे यदनालोचिता पुरा
॥ ७५ ॥ सातंगदुर्मयैवोक्तं ते यदेतत्सर्वमादृत ॥ दाते चक्षुः सुरेंद्राय सच युक्तं क
रोतु यत् ॥ ७६ ॥ इति मार्कण्डेय पुराणे सावर्गिके मन्त्रतरे देवी महात्म्ये
व्यादृतसंज्ञादेर्पंचमोऽध्यायः ॥ ५ ॥ अथि रविवर ॥ इत्याकर्ण्य वचो देव्या सद्
तामैष्यपुरितः ॥ समच्छसमगम्य दैत्यराजाय विसृज्य ॥ १ ॥ तस्य दूतस्य त

श्री०

द्वयः माकर्षि सुरराटततः ॥ सकोधुः प्राह दैत्याणां मधिपं धूम्रलोचनम् ॥ २ ॥
॥ ३० ॥ ॥ हे धूम्रलोचन शुभं ॥ स्वसेन्यपरिवृतः ॥ तामानय वलादुलं केशाकर्षणः
विह्वलः ॥ ३ ॥ ॥ तत्परिवाराद कश्चिद् द्युदिवोतिष्ठते परः ॥ ॥ ॥ सहं
वो मरो वापि यश्चो गंधर्व एव वा ॥ ४ ॥ ॥ मधिरुवाच ॥ तेनाज्ञपुस्ततः
शिष्यः सदैवो धूम्रलोचनः ॥ वतः प्रष्टुं सहस्रारां मसुराणां दुतं ययौ ॥ ५ ॥
सदृष्टं तां ततो देवी तुहिना चलसंस्थिता ॥ जगादोच्चैः प्रयातुं हि मुलं सुभं
यो ॥ ६ ॥ नचेत्प्रीत्याद्युभवती मद्भर्तारमुपस्यति ॥ ॥ ततो वलान्नयाम्येषः केशाक चैरिड
॥ ३० ॥

वरा विह्वलाम् ॥ ७ ॥ ॥ देव्युवाच ॥ दैत्यश्वरेशा प्रहिता वलवाचलसंघतः ॥ वला
न्नयसिमा मवतत किं ते करौ मयि हम् ॥ ८ ॥ मधिरुवाच ॥ पुनः सोम्य धावन्तः म
सुरो धूम्रलोचनः ॥ ॥ हुंकारेण वतं भद्रम् साचकारो विकीर्ततः ॥ ९ ॥ ॥ अ
थ कुद्रं महासेन्यं मसुराणां तथा भिक्वाम् ॥ ॥ ववर्ष सायकैस्तीक्ष्णैः सथाव
क्रिपरध्वैः ॥ १० ॥ ततो धुत सटः कोपाः कृत्वा नादं सुभैरव ॥ ॥ पपात सुरसेनाय
मिहो व्याः स्ववाहन ॥ ११ ॥ ॥ काश्चित्करप्रहारेण दैत्यानां रो न वा परान् ॥ आकां
त्पाचाधरे नान्या ज्ञानसमहासुरान् ॥ १२ ॥ ॥ केषांचित्पातयामास नरैः को

श्री० कानिकेशरी॥ ॥तथानलप्रहारेनःशिरांसिकृतवान्पथक॥१३॥ ॥विदित्वाकुरी
 ॥३१॥ रसःकृतस्तेनतथापदे॥ ॥पथैचरुधिरंकोकाःदन्त्येसांधुनकेशरः॥१४॥ ॥क्षरोनतः
 दुलंसर्वःक्षयनीतमहात्मना॥तेनकेशरिरादेव्याःबाहनेनातिकोपिना॥१५॥ ॥१॥
 त्वातमसुरंदेव्याःनिहतंधूम्रलोचनम्॥ ॥वलेचक्षयितंकुत्स्नःदेवीकेशरिराततः॥
 ॥१६॥ ॥चुकोपदेव्याधिपतिःशुंभःप्रसूरिताधर॥ ॥अज्ञाप्रयामासचतौचः
 राडमुशोमहासुरो॥१७॥ ॥हेचराडडेमुषवलेर्वदुलैःपरिवारितो॥ ॥तच्चगच्छ
 तगताचसासमायतालघु॥१८॥ ॥केशोष्कृष्णवध्वावायदिवःसंज्ञाचैरिडः

॥३१॥

योयुधि॥ ॥तदाशेमायुधैसर्वैःरसुरैर्विनिहन्यतो॥१९॥ ॥तस्याहताया
 दुष्टायाःसिंहचविनिपातिते॥ ॥श्रीद्युमागम्यतांवधाःगृहीत्वातान्थाविकाः॥
 ॥२०॥ ॥इतिमर्करोयपराशोसावशिकेमन्त्रतरेदेविमाहामे शुंभनिशुंभ
 नातिधुम्रलोचनवधःवदुमोऽध्याय॥६॥ ॥अधिरुवाच॥ ॥आज्ञप्तास्तुततोदे
 त्याश्चंडमुडपुरोगमा॥ ॥चतुरंगवलोपेताययुरभ्युद्यतायुधा॥१॥ ॥ददधुसेत
 तोदेविमीषदासाव्यवस्थिताम्॥ ॥सिंहस्पपरिशौलेन्दुःअंगमहतिर्कोचनेः
 ॥२॥ ॥तेदद्यातांसमादातुमुग्रमचकुरुद्यता॥ ॥अप्रीकृष्टवापासिधरा॥

श्री० पुराणोसावर्णि के मन्त्रतरे देवी माहात्म्ये चंड मुडवधः सप्तमोऽध्यायः ॥ ७ ॥
 ॥३४॥ ~~अथैववाच ॥~~ ॥ चंडे च निहते दैत्यमु० डेच विनिपातिते ॥ ॥ वरुल युव सैन्ये
 युः क्षयीते सुसुरेश्वरः ॥ १ ॥ ॥ ततः ॥ कोपपराधीन चेतोः शुभः पुतापवाः
 न ॥ ॥ उद्यागं सर्व सैन्यानां दैत्यानामादिदेश ह ॥ २ ॥ ॥ अद्य सर्ववर्ले दैत्याः खड
 शीतिरुदायुधाः ॥ ॥ कम्बूनां चतुराशीति निर्यातु खवलै हताः ॥ ३ ॥ ॥ कोः
 टि विर्यानिपवाश दसुराणां कुलानि वै ॥ ॥ शतकुलानि चोप्राणां निर्ज
 हतुमनस्तथा ॥ ४ ॥ ॥ कालकोदाहता मेर्याः कालकेयास्तथा सरा ॥ युद्धाय चैरिड
 ॥३४॥

सज्जानिर्गुत्तुः प्रजयात्वरितामम ॥ ५ ॥ ॥ इत्याज्ञाप्या सुरपतिः शुं भो भैरव सौ
 नैसैः ॥ ॥ निजगाममहासैन्यः सह सर्वहु भिर्वतः ॥ ६ ॥ ॥ आयातं चंडिका दंडु
 तसैन्यमतिभीषणम् ॥ ॥ ज्यास्व नैः पुरयामास धरणी गगनांतरम् ॥ ७ ॥ ॥ ततः सि
 होमहनादः सन्निवहृतवान् ॥ ॥ घंटास्वनेन तान्नादां चंडिका चोपहृत ॥ ८ ॥
 धनुज्यासिंहघंटाजो न्नादापुरितदिज्जुरवा ॥ ॥ निनादे भीषणो काली जिगे विरक्ता
 रितनजा ॥ ९ ॥ ॥ तच्चिन्नादमुपश्रुत्य दैत्य सैन्यं भुवि दिशम् ॥ ॥ देवि सिंहस्तः
 थाकाली सरोमेः परिकारितः ॥ १० ॥ ॥ एतस्मिन्नंतरे भूप विनाशाय सुरद्विषाः

श्री०

॥३५॥

॥ नवायमरसिंहाना मतिवीर्यवलाद्विताः ॥११॥ ॥ वृंसेशुहविहना तथैदुस्मचशः
नयः ॥ शरीरेभ्यो विनिष्क्रम्य तदुपैचंडिकोययोः ॥१२॥ ॥ यस्य देवस्य यदुपैय
था भूषणावाहनं ॥ तद्वदेवहितदकिं रसुरान्यो दुमाययोः ॥१३॥ ॥ हंसयुक्तविमोनाः
येः साक्षसूत्रकमंडलुः ॥ आयातावं हराशक्तिः वृंसेशीसाभिधीयते ॥१४॥ ॥ माहेः
श्रीवृषारूपा त्रिभूलवरधारिणी ॥ महाहिवलयप्राप्ता चंद्ररेखाविभूषणा ॥१५॥
॥ कोमारीशक्तिः हराक्षतमयूरवरावाहना ॥ यो दुमभ्याययो देत्या नविकां गुरुपि
नि ॥१६॥ ॥ तथैव वैष्णवीशक्तिः गरुडोपरि संस्थिता ॥ शंखचक्रगदाशङ्खः स्वयं

चैरिड
॥३५॥

हस्ताभ्युपाययोः ॥१७॥ ॥ तथैव ॥ यज्ञवाराहमतुलः रूपं याविभ्रतो हरेः ॥ शक्तिः सा
प्रायेयोतत्रः वाराहीविभ्रती तनुम् ॥१८॥ ॥ नारसिंहिन सिंहस्य विभ्रतिसदृशवेषु ॥
प्राप्ता तत्र सद्योपधी प्रनक्षत्रसंहति ॥१९॥ ॥ वज्रहस्ता तथैवैन्दुगजराजोपरि ॥
स्थिता ॥ प्राप्ता सहस्रनयना यथाशक्रस्तथैव सा ॥२०॥ ॥ ततः परिवृतस्ताभिरीक्षाः
नो देवशक्तिभिः ॥ हन्यंतामसुराः शिष्टं मम प्रीत्या हव शिडकां ॥२१॥ ॥ ततो देवी
शरीरात्तु विनिविक्रं ताति भीषणा ॥ चंडिकाशक्तिरत्युग्रा शिवाशतनिनादि
नी ॥२२॥ ॥ साचाहधू म्रजतिलमीशानमपराजिता ॥ दूततर्गणमगवन् पाः

श्री० ॐ भुंभनिभुंभयो॥२३॥ ॥बृहिभुंभनिभुंभंच दानवावतिगर्विता॥ ॥येचान्यदनुः
 ॥२४॥ वास्तवयुद्धयेससुपस्थिता॥२५॥ ॥त्रैलोक्यमिंद्रालभतां देवासंतुहविर्भुजः॥ ॥जि
 ययंप्रयातपातालं यदिजीवतुमिदमथ॥२५॥ ॥बलावलेपादथचेद्रवतोयुद्धकाक्षि
 ताः॥ ॥तदागच्छतुत्तमं तु मर्दिद्विवापिशितेनव॥२६॥ ॥वल्गवलेपादथचे॥यः
 तानियुक्तोदौत्पन्नः तयदेव्यशिवः स्वयं॥शिवदूतीतिलोकेस्मिन् रक्तसारव्यातिमागः
 ता॥२७॥ ॥तेपिभ्रुवावचोदेव्याः शर्वारव्याः॥शिवदूतीतिलोकेस्मितं स्त॥तं महा
 सुराः॥अमर्षा पूरिताजगमुर्यतः कात्यायनीस्थिता॥२८॥ ॥ततः पथममेवाग्रेः ॥ ॥३६॥

शरशक्त्यष्टिष्टिभिः॥ ॥ववपुरुषतामर्षीः स्तोदेवीममरायः॥२८॥ ॥साचता
 न्यहितान्वासानः ॥ ॥शूलचक्ररथधानः॥चिद्वदलीलयाध्यातः धनुर्मुक्तैर्महेशुभि
 ॥३०॥ ॥तस्यायनसूयाकाली शूलपातविदारितान्॥ ॥खट्वंगपोस्थिताचारि
 नः कुर्वतीवचरंतदाः॥३१॥ ॥कमंडलुजलाक्षेप हतवीर्याहतैजसः॥ ॥ब्रह्मरशी
 चाकरोष्ठून्नेनयेजसमधावती॥३२॥ ॥माहेश्वरीत्रिशूलेन तथाचक्रेशावैद्यवी
 देत्याजघानकोमारी तथाशक्त्यातिकोपवांमना॥३३॥ ॥रैन्द्रीकुलिशपातेन शतः
 शोदैत्यदानवाः॥ ॥पेतुर्विदारिताः पृथ्याः रुधिरैश्च प्रवर्षिताः॥३४॥ ॥तुराउग्रहारः

श्री० विष्णुस्ता. दंडायश्चतवक्षसः॥ ॥ वराहमूर्त्यान्यपतेश्चक्रेणविदारिताः॥३५॥ ॥ न
 ॥३७॥ रेवेविदारिताश्चान्यान. भक्षयन्तीमहासुरान्॥ ॥ नारसिंहीचराजो. नादापुरादिगंवर
 ॥३६॥ ॥ चंडादहासेरसुरा. शिवदूत्यमिदृषिताः॥ ॥ पैतुः पृथिव्यापतितो. स्तांश्रुश्वादा
 थसातदाः॥३७॥ ॥ इति मातृगणा. कूडं. मर्दयन्तमहासुरान्॥ ॥ दह्यन्त्युपायैविचे. नैसु
 देवारिसैनिकाः॥३८॥ ॥ पलाययपरान्. दह्यन्त्येत्यान्मातृगणादितान्॥ ॥ योद्धुमभ्याययो
 ऊद्धो. रक्तवीजो. महासुरः॥३९॥ ॥ रक्तविदुर्यदा. भूमौ. पतत्यस्यशरीरत. समुत्पत्तिं चैति
 मेदिन्या. स्तत्यमारी. महासुरः॥४०॥ ॥ युयुधे. सगदापाति. रिंदशक्त्या. महासुरः॥ ॥ ॥३९॥

ततः श्रेष्ठो. स्ववज्रेण. रक्तवीजो. मताडयत्॥४१॥ ॥ कुलिशेनाहतस्यासु. वरुसुत्रा. वशोनिः
 नीः॥ ॥ समन्तस्थसतोयोधा. सदुपास्तपराक्रमाः॥४२॥ ॥ यावन्तः. पतितास्तस्मै. शरीराः
 दुक्तविंदवः॥ ॥ तावन्तपुरुषजातोः. सदीर्यवलविक्रमः॥४३॥ ॥ तेवापियुयुधसच. पुरु
 षारक्तसंभवाः॥ ॥ समं मातृभिरत्युग्र. शस्त्रपातानिभीषणम्॥४४॥ ॥ पुनश्च वज्रपाते
 रा. क्षतमस्यशिरोयदा॥ ॥ ववाहरत्तं. पुरुषा. सतोजाता. सहस्रशः॥४५॥ ॥ वैष्णवीस
 मरेचैनं. चक्रेणाभिजघानह॥ ॥ गदया. ताडयाम्. स. ऐं दीनमसुरेश्वरम्॥४६॥ ॥ वेणवी
 चक्रभिन्नस्य. रुधिररक्तावसंभवैः॥ ॥ सहस्रशो. जगद्वाप्ततत्प्रमारी. महासुरम्॥४७॥ ॥

श्री०

शक्त्या जघान कोमारी वारुही च तथ हिना ॥ ॥ माहेश्वरी त्रिशूलेन रक्तवीजमहासुरम् ॥
॥ ३८ ॥ ॥ ४८ ॥ ॥ सचापि गदया दैत्यः सर्वो रवाहनत्पृथक् ॥ ॥ मातुः कोपससमाविष्टा रक्तवी
जो महासुरः ॥ ४८ ॥ ॥ तस्या हतस्य वहुधाः शक्तिश्रूलादिभिर्भुवी ॥ ॥ पपात यो वै रक्तोः
घस्तेर्न संशुतशो सुग ॥ ५० ॥ ॥ तैश्चासुरास्त्वं संभूते सुरैरेः सकलं जगत् ॥ ॥ व्यापृमासी
त तो देवा भयमाजग्मु रूतम ॥ ५१ ॥ ॥ तान्निघराः सुरान् दृष्ट्वा चंडिका प्राह स त्वया ॥ ॥
चै ॥ उवाच काली चामुंडे विस्तरं वदने कुरु ॥ ५२ ॥ ॥ मदस्त्रपातसंभूतान् रक्तविंदू महासुरा
न् ॥ ॥ रक्तविंदोः प्रतीक्षतं वज्रेणाशेन वेगिता ॥ ५३ ॥ ॥ भक्षयती च रशो तदुत्पन्ना ॥ चरितुं ॥
॥ ३८ ॥

महासुरान् ॥ ॥ ऐवमेष भयदैत्यः क्षीनरक्तो गमिष्यति ॥ ५४ ॥ ॥ भक्षमानास्त्र
याचो ग्राजचोत्पत्तिचापरे ॥ ॥ इत्युक्त्वा तां ततो देवीः श्रूलेनाभिजघान त ॥ ५५ ॥ ॥ मुः
खेन काली जगहे रक्तवीजस्य शोशित ॥ ॥ ततो सा वाजघानाथ गदया तत्र चंडिका ॥ ५६ ॥
॥ ॥ न च स्य वेद न च के गदापावो स्थिका सपि ॥ ॥ तस्या हतस्य देहहातु वहुस्तुत्वा वशो शिः
तै ॥ ५७ ॥ ॥ यतस्तस्माद्वज्रेणाचामुंडा पपात स्य च शोशितं ॥ ॥ देवी ॥ सुरैः समुत्ताये
स्याः रक्तपता न्महासुरान् ॥ ५८ ॥ ॥ तां श्वरवादाथ चामुंडा पपात स्य च शोशितं ॥ ॥ सप्य
देवी श्रूलेन वज्रेणा वशोरसिभिर्महिभिः ॥ ५९ ॥ ॥ जघान रक्तवीजं तं चामुंडा पित शोशितं ॥

श्री० शुचिदेवचर्मवापुष्टचंद्रक॥१०॥ ॥चिन्नेचर्मशिरवेदेच.शक्तिंचिह्नपसेसुर॥ ॥ताम
 प्यस्यद्विधाचर्क.कैचराभिमतवृगता॥११॥ ॥कोपाध्यातोनिभुमोथ.शूलजग्रहदामव॥ ॥
 ॥४०॥ आयातमुष्टिपातेन.देवीतचाप्यचूरीयत॥१२॥ ॥आविधाथगदासोप.चिक्षेपचंडिकाप्र
 ॥ ॥सापिदेव्यानिशूलेन.भिन्नाभस्मत्वमागताः॥१३॥ ॥ततःपरशुहस्तन.मायांतदैत्यः
 पुंगव॥ ॥आहदेवीवासोद्ये.रपातथतभूतले॥१४॥ ॥तस्मिन्निपतितेभूमौ.निभुमे
 भीमविक्रमे॥ ॥भ्रातय्यतिवसंकुहःप्रययो हंतुमंविकाम॥१५॥ ॥सरथस्थिताः चैशिड०
 दात्पुचै.गृहीतपरमयुधैः॥ ॥भुजैरष्टाभिरतुलै.व्याप्यशेषं वभौनभ॥१६॥ ॥तमा॥४०॥

यांतं समालोक्य.देवीशरवमवादत॥ ॥ज्याशब्दचापिधनुष.श्वकारातीवदुःसहम्॥
 ॥१७॥ ॥पूरयामासककुभा.निजघंटास्वनेनच॥समस्तदैत्यसैन्यानांतेजोवधविधा
 यिना॥१८॥ ॥ततःसिंहोमहानादौ.स्रग्जितेभमहामदै॥ ॥पूरयामासगगन.गंतः
 थोपदिशोदस॥१९॥ ॥ततःकालीसमुत्पत्य.गगनध्रामताडयत्॥ ॥कराभ्यां तन्निनाः
 देन.प्राक्स्वनासेतिरोहिता॥२०॥ ॥अदृष्टासमशिवुंशिवदूतीवकारह॥ ॥तेःशदैरसु
 रास्त्रैःशुभकोपंपरंययो॥२१॥ ॥दुरात्मस्तिष्ठतिष्ठति.व्याजहरां विविंकायदा॥ ॥
 तदाजयेत्यभिहित.देवैराकाशसंस्थितै॥२२॥ ॥शुभैर्गनैर्ययाशक्ति.र्मताज्वालाति

श्री० भिषगा॥ ॥ आयांती वं हि कुटाभाः सानिरस्तामहोत्कय॥ ३३॥ ॥ सिंहनादेन ममसाः
॥ ४१॥ शुंभस्य व्याप्लोककयांतरम् ॥ ॥ निर्घातनि स्वनाघोरो जितवान्वनीपते ॥ २॥ २४॥
शुंभमुक्तां हरां देवी शुंभस्तप्यहितां हरान् ॥ ॥ चिदेदस्वरै रूयैः शतशो थ सहस्रशः ॥
॥ २५॥ ॥ ततः सार्चं डिकां कुटाभुलेनाभिजयानतम् ॥ ॥ सतदाभिहतो भूमौः ॥
मूर्धितो निपपातह ॥ २६॥ ॥ ततो नि शुंभः संप्राप्य चेतनामातकार्मुकः ॥ ॥ आः
जघान गुरौ देवी काली केशरिरांतथा ॥ २७॥ ॥ पुनश्च कृत्वा वा दूना मयुतंदनुजेभ्यः
२॥ ॥ चकायुधेमतीदिज्ज्वाडयामास चं डिका म् ॥ २८॥ ॥ ततो भगवती कुटाः चैरि ०
॥ ४१॥

दुर्गा दुर्गातिनाशिनि ॥ ॥ चिदेदना निचकारि स्वसरे सायकां भुजान् ॥ २९॥ ॥ ततो
निशुभावेगेने गदामादाय चं डिका म् ॥ ॥ अभ्यधाकनवैरुतु देत्यसेना समाव
त ॥ ३०॥ ॥ शुंभस्तस्यापतत एवा सु गदा चिदेदचं डिका ॥ ॥ स्वद्वेन शिरः पारे रास
च भूलं समाददे ॥ ३१॥ ॥ भूलहस्तं समायांतं नि शुंभममराद्धनम् ॥ ॥ हविर्दिवा चः
भूलेन वेगा विद्वेन चं डिका ॥ ३२॥ ॥ निजस्य तस्य भूले हृदयानि सतोपर ॥ ॥ महावः
लोमवीर्यसिंहेति पुरुषो वदन् ॥ ३३॥ ॥ तस्य निष्क्रामतो देवी प्रहस्य स्वनवजतः ॥ ॥
शिरश्चिरस्तां धौ स काली शिवदूती तथामयान् ॥ ३४॥ ॥ देदस्वद्वेन ततो सावपत भु

श्री० वि॥ ३४॥ ॥ततः सिंहश्चरदोयः ददुषाक्षस्मरिरोचरान्॥ ॥असुरास्तोस्तथाकाः
 ॥४२॥ लीः शिवदुतीतथापरान्॥ ३५॥ ॥केमारीशक्तिनिर्भिन्ना-केचिन्नेशुमहासुरा॥ वः
 स्मारासिमेवपुतेन-तोयेनान्येनिराकृता॥ ३६॥ ॥माहेअशिविश्रुलेन-भिन्ना८पेतुस्त
 थापरे॥ ॥वाराहीतुंडघातेन-केचिचूर्मिकृताभुवि॥ ३७॥ ॥खंडुखंडंचचक्रैरा
 वैहमव्यादानवाकृताः॥ ॥वज्रेणाचैर्दुहस्ताग-विमुक्तेनतथाथापरे॥ ३८॥ ॥केचि
 द्विनेशुरसुराः कचिन्नष्टमहाहवात्॥ ॥भक्षिताश्चापरेकाली-शिवदूतीमृगा
 धियैः॥ ३९॥ ॥इतिमार्कण्डेयपुराणेसावर्षिके मन्वन्तरे देवीमहात्म्ये निशुं मन्व
 चैष्टि०
 १४२॥

धः नवमोऽध्यायः॥ ४॥ ॥अधिरुवाच॥ ॥निशुंभं निहतं दृष्ट्वाः आतरे प्राणसंमितः
 ॥हन्यमानं माहो वलचैव-भुभः कुक्षोववीक्ष्वचः॥ १॥ ॥वलावलेपदुष्टे त्वः मादुर्गेगर्वमाव
 ह॥ ॥अन्या-सावलमाश्रित्य-युद्धमेयातिमानिनी॥ २॥ ॥देव्युवाच॥ ॥एके
 वाहं जगत्पत्र-द्वितीयाकासमापरा॥ ॥परैपेतादुष्टमयेव-विशोसो मदिभूतयः॥
 ॥३॥ ॥ततः समस्तास्तो देव्याः ब्रह्मणीयमुक्तालयेमः॥ तस्या देव्यास्तनो जगमरे कैवासी
 तदोविकाः॥ ४॥ ॥देव्युवाच॥ अहेविभूत्यावहुभि-रिह रूपैर्षदास्थिताः॥ ॥तसं दं
 मये कैवः तिस्था म्याजैस्थिरोभवः॥ ५॥ ॥अधिरुवाच॥ ॥ततः प्रवर्तते युद्धं देव्याः॥

श्री० शुं भस्मोभयैः॥ ॥ पशुपतं सर्वदेवानांः मसुराणां च दारुणम्॥ ६॥ ॥ शरैः शितैः वाः
 ॥ ६३॥ ॥ स्वः स तथा सैः श्रुदास्तैः॥ ॥ तयो युद्धमभ्युदयः सर्वलोकभयंकरम्॥ ७॥ ॥ दिव्याम्प
 स्वा निशान्तशो मुमुचेयान्पथां विकाः॥ ॥ वभंजतानि दैत्येन्द्र सत्यतिघातकर्तृभिः॥ ८॥
 ॥ मुक्तानितेजो चारुणि दिव्यानि परमेश्वरी॥ ॥ वभंजलीलये कोयुः फुंकारोच्चारणादि
 भिः॥ ८॥ ॥ ततः शरशतैर्देवी माहादयतसो सुरः॥ ॥ सापितकुपिता देवी ध्वजश्चिदेदचे
 युभिः॥ ९०॥ ॥ दिव्ये धनुषि दैत्येन्द्र सथाशमथा ददे॥ ॥ चिक्षपदैवि चक्रैरान्तमप्यस्य क
 रे स्थिताम्॥ ९१॥ ॥ ततः खड्गमुपादाय शतचक्रवर्मानुमतेः॥ ॥ अभ्यधावतदा देवी दैत्या ॥ चरिड
 ॥ ६३॥

२ कि

नामधिपेश्वरः॥ ९२॥ ॥ तस्मापततस्त्वाश्वरवडुं चिदेदचेदिका॥ ॥ धनुर्मुक्तैः शिः
 तैवारो शुर्मचार्ककरामलं॥ ९३॥ ॥ हताश्वसतदा दैत्यश्चिन्ने धन्वा विसारथिः॥ ॥ ॥
 ॥ जग्राह मुहुरं चोरं मं विका निधनो यत॥ ९४॥ ॥ चिदेदापततस्तस्य मुद्रं निशितै
 शरैः॥ ॥ तथापि सो भ्यधावताः महिमुग्रमवेगवान्॥ ९५॥ ॥ समुहि पातयामास हृदयदे
 त्यपुंगव॥ ॥ देव्यास्तं चापि सा देवी तलेने प्रसताडयत॥ ९६॥ ॥ तलपहारा निहतो निपपा
 तमहितलेः॥ ॥ सदैत्पराजः सहसा पुनरेव तथोत्थितः॥ ९७॥ ॥ उत्पत्तचक्रं ह्योच्चैर्देवी
 गगनमास्थित॥ ॥ तत्रापि सानिराधारा युयुधेतेन चिदिका॥ ९८॥ ॥ नियुद्धं खेतदैत्यशुंः

ॐ
॥४५॥

टिकावपरस्परम् ॥ ॥ चक्रतुप्रथमं सिद्धिः मुनिविस्मयकारकम् ॥ १८ ॥ ततो नित्यं
द्वसुचिरं कृत्वा तेन विवासह ॥ ॥ उत्पात्प्राप्तमयामास चिक्षेप धरणि तले ॥ २० ॥
प्रेषधरणी प्राप्य मुष्टिमुग्रमुपवेगितः ॥ ॥ अभ्यधावतदुष्टात्मा चण्डिका निधने कृया ॥ २१ ॥
॥ तमायातंततो देवी सर्वदेव्यजनेश्वरम् ॥ ॥ जगत्पातयामास भित्वा भूलेव दक्षि
॥ २२ ॥ सगता सुपपातोर्वी देवी भूलाय विधातः ॥ ॥ चालयन्मकलान्युध्वी सैवि
दीपा सपर्वताम् ॥ २३ ॥ ॥ ततः प्रसन्नमखिलं हते तस्मिन् नृरात्मनि ॥ जगत्स्वास्था मती चरि ३०
वाप निर्मलं चाभवेनमः ॥ २४ ॥ ॥ उत्पातमेघा सोल्लोके प्रागा संसेशं मुमुयुः ॥ ॥ सारः ॥ ४४ ॥

तो मर्जवाहिन्यः स्तथा संस्तवपतिते ॥ २५ ॥ ॥ तता वगशा सर्वे हर्षनिर्भरमानसाः ॥
॥ वभूवुर्निहते तस्मिन् गंधर्वीललिते जगुः ॥ २६ ॥ ॥ आवा दयंस्तथैवान्यनन्तुश्चासरोः
गराः ॥ ॥ ववुः पुरापास्तथावाताः सुप्रभो भूदिवाकरः ॥ २७ ॥ ॥ जज्वलुस्तिनंजमुः ॥ ॥ आग्रयशा
नाः शास्त्रादिजनिस्वनाः ॥ ॥ इति मा कौण्डेयपुराणे सावर्णि के मनुं नरे देवी माहात्म्ये अंम
वधः दशमोऽध्यायः ॥ १० ॥ ॥ अधिरुवाच ॥ ॥ देव्या हते तत्र महसुरेणु सेशवर्हि पुसेन्द्रा सुराः
रूपुरोगमास्ताम् ॥ ॥ कात्यायनी तुष्टुवुरिष्टलाभा द्विकाशिवक्रासुवि काशिताशाः ॥
॥ १ ॥ ॥ देवि प्रपन्नार्ति हरप्रसीद प्रसीद मातर्जगतोखिलस्यः ॥ ॥ प्रसीद विश्वेश्वरिणा

श्री

॥५४॥

हिविश्वं त्वमीश्वरीदेवराचरस्पः ॥२॥ ॥ आचारभूतजगतस्त्वमेकाः महिस्वरूपेराय
तः स्थितासिः ॥ ॥ अपांस्वरुस्थितया त्वत्त्वैः दप्पायते वत्स्वमलंघवीर्यं ॥३॥ ॥
त्वं वैष्णवीशक्तिरनेतवीर्याविः विश्वस्य वीजं परमासिमाया ॥ ॥ समोहि तं देविसमस्त
मेतत् ॥ त्वं वै प्रसन्ना भुवि मुक्तिहेतुः ॥४॥ ॥ विद्यासमस्तास्तव देवि भद्राः स्त्रियसमस्ता
ः सकला जगत्सु ॥ ॥ त्वये कया पूरितमं वयं तत् कर्तुं स्तुतिः सद्यपरापरोक्तिः ॥५॥ ॥ सर्वभू
तायदा देवीः स्वर्गमुक्तिप्रदायिनी ॥ ॥ त्वं स्तुतास्तुतयकावा भवतु परमुक्तये ॥६॥ ॥
सर्वस्य बुद्धिरूपेरा जनेभ्य हृदि संस्थिते ॥ ॥ स्वर्गोपवर्गदे देवीः नारायणमोस्तुते ॥७॥ ॥

चैरिउ०
॥४५॥

कलाकावादिरूपेराः परिणामप्रदायिनी ॥ ॥ विश्वस्योपरतौ गतः नरा ॥८॥ ॥ स
र्वमंगलं लमागल्य शिवे सर्वार्थसन्धिके ॥ ॥ शरण्यं वै वके गौरी नारा ॥९॥ ॥
सुष्टिस्थिति विनाशाना सक्तिभूते सनातनि ॥ ॥ गुराश्रय गुरामये नारा ॥१०॥ ॥ श
रणगतदीनार्तः परित्राणपरायणः सर्वस्यास्यार्तिहरे देवि नारा ॥११॥ ॥ हंसयुक्तवि
मानस्ये बुद्धारणीरूपधारिणि ॥ ॥ कौशाभः श्रुतिदेवि नारा ॥१२॥ ॥ त्रिभूलवन्यु
हिधरे महत्त्वमववाहिनी ॥ ॥ माहेश्वरी स्वरूपेरा नारा ॥१३॥ ॥ मयूरकुटुबवत्
महाशक्तिधरेराद्ये ॥ ॥ कौमारीरूपसंस्थाने नारा ॥१४॥ ॥ श्रीस्वच्छन्दगदाश

० श्री० प्र० हीतपरमायुधे॥ ॥ प्रसीद वैष्णवीरूपे नारा० ॥ १५ ॥ ॥ गृहीतो ग्रहमाचके दंष्ट्रे
 ॥ ४६ ॥ द्युतवसुधरे॥ ॥ वराह रूपि शिशिवे नारा० ॥ १६ ॥ ॥ नृसिंहरूपे शोभशः हंतुदे
 त्याक्तोद्युमे॥ ॥ त्रैलोक्यत्राणा सहिते नारा० ॥ १७ ॥ ॥ कीरीटिनी महावजे सहस्रनय
 नोज्वले॥ ॥ वज्रप्राणहरे चैत्रि नारा० ॥ १८ ॥ ॥ शिवदूती स्वरूपे रा हंतरे नमहा
 रुवे॥ ॥ घोररूपे महारावे नारा० ॥ १९ ॥ ॥ दंडाकरालवदने शिरोमालावि
 भूषणो॥ ॥ चार्दुमुमुडमथरो नारा० ॥ २० ॥ ॥ लक्ष्मीलजे महाविश्रु भ्रष्टे पुष्टि
 स्ववेधुवे॥ ॥ महारात्रि महाविश्रु नारा० ॥ २१ ॥ ॥ मेघे सरस्वतिवरे भूतिवाश्रवि चरितु०
 ॥ ४६ ॥

तामसि॥ ॥ नियते त्वं प्रसीदेशे नारा० ॥ २२ ॥ ॥ सर्वस्वरूपे सर्वस्य सर्वशक्ति सम
 न्विते॥ ॥ भयभ्यस्त्राहि नोते॥ ॥ भयभ्यस्त्राहि नो देवि दुर्जे देवी नमोस्तुते॥ २३ ॥ ॥
 स्तत्रेवदनं सौम्यं लोचनत्रयभूषितं॥ ॥ पातुनः सर्वभूतेभ्यः कात्यायनी नमोस्तुत॥ ॥
 ॥ २४ ॥ ॥ ॥ ज्वालाकरालमत्पुत्रमशेषासुरसुदनम्॥ ॥ विश्रूलं पातु नोभीते
 भयकाली नमोस्तुते॥ २५ ॥ ॥ हिमसिंदूरजं सिंखने पूर्य यागत्त॥ ॥ सायणपा
 तुनो देवि प्रापेभ्य नः सुतानि॥ २६ ॥ ॥ असुरासुज्वसोपक चर्चिते स्तवरोज्वल॥
 भुंभायरवज्जो भवतु चंडिके त्वां नता वयम्॥ २७ ॥ ॥ रागाजशेषानपहंसितुष्टातुका

श्री०

॥६७॥

रुद्रा तु कामान् कलानभीष्टान् ॥ ॥ त्वामाश्रितानं न विपन्नराणां त्वामाश्रिता ह्यभयतां प्रयं
ति ॥ २८ ॥ एतत्कृतं यत्कदनं त्वया शुः वर्मद्विष्टा देवि महासुराणाम् ॥ ॥ रूपैरशौ कैवर्तु चात्ममूर्ति
॥ ह वि के त त्पु करेति कां न्या ॥ २९ ॥ ॥ विद्या सुशास्त्रेषु विवेकदीपेष्वायेषु वाक्येषु च कां त्वदः
न्या ॥ ॥ समत्वात् त्वेति महो धरे कौ विभ्रामयेत्पतदतीव विश्वम् ॥ ३० ॥ ॥ रश्मोऽसि यत्रो यः
विद्याश्च नागा यत्रारयो दस्यु वलानियत्र ॥ ॥ दावानलो यत्र तथा विमध्य तत्राश्रितानं परि
पासि विश्वम् ॥ ३१ ॥ ॥ विश्वेश्वरी तं परिपासि विश्वं विश्वात्मिका धारयसीति विश्वम् ॥ ॥
विश्वेश वदु भवति भवेति विश्वाभ्यायेत्ययि भक्तिं लभ्या ॥ ३२ ॥ ॥ देवी प्रसीद परीपालयः वैशिष्ट्यं
॥ ६७ ॥

दा३

नैरिभीते नित्यं यथा सुरवधादधुनैव सद्यः ॥ ॥ पापानि सर्वजगतां च शमं नयासु उत्पन्नपा
कजनितांश्च महोपसर्गात् ॥ ३३ ॥ ॥ प्रणतानां प्रसीद त्वं द विविश्वार्तिहरिणि ॥ ॥ त्रैलो
क्यवासिनो मीढो लोकानां वरद भव ॥ ३४ ॥ ॥ देवुवाच ॥ ॥ वरहं सुरजना वरय
न्मेनसेदध ॥ ॥ ते हरा दुष्टप्रय ह्यमिः जगतां उपकारकम् ॥ ३५ ॥ ॥ देवुवाच ॥ ॥ सर्ववाधाप्र
समानं त्रैलोके स्यात्स्वर्गलो ज्वरि ॥ ॥ एवमेव त्वया कार्यं मयैवैरि विना सन् ॥ ३६ ॥ ॥ देवुवाच
वैवस्वतं तरप्रापे अस्मा विहाति मे युगे ॥ ॥ भूमीनिश्च न ज्यैवान्या बुद्धयेते महासुरैः ॥ ३७ ॥ ॥
नंद गोप गृहे जातार्थो दग्ध संभवा न्न सौ नाशयीष्यामि विद्या चलनिवासिनी ॥ ३८ ॥
पुरपतिरौ देवा रूपेण पृथिवी तले ॥ ॥ अय तीर्थं निष्कामि ॥ ॥

० श्री०

वैपुचिनासुदानवा ॥३८॥ ३९॥ पुनरप्यतिरौद्रेण रूपेण पृथिवीतले ॥ ॥ अवतीर्य हनि
॥४०॥ व्यामि वैपुचिनासुदानवा ॥४॥ ३८॥ भक्षयंत्याश्च तानुयाः वैपुचिनामहासुरान् ॥ रक्त
दंता भविष्यति दाडि मीकु सुमोपमा ॥४॥ ४०॥ ततो मा देवताः स्वर्ग मर्त्यलोके च मानवा ॥
स्तुवंतो व्याहरिष्यंति सततं रक्तदंतिकाम् ॥४॥ ४१॥ भूयश्च शतवार्षिक्य मनासु ह्यमनं भक्षि
॥ मुनिभिसंस्तुता भूमौ संभविष्याम्ये निजा ॥४॥ ४२॥ ॥ ततः शतेनने चारां निरीक्षिष्यामि
यन्मुनीनां ॥ कीर्तयिष्यंति मनुजाः शताभूमितिमांतत ॥४॥ ४३॥ ॥ तता ह मखिलं लोक
मात्मदेहसमुद्भवैः ॥ भविष्यामि सुराणां शर्वैः राहवे प्रासाधारकैः ॥४॥ ४४॥ ॥ शोकं भरी चैरिड ॥
॥४॥

तिविरप्यति तदा यो मय हं भुवि ॥ तत्रैव च वधिष्यामि दुर्गमाख्यां महासुरं ॥४॥ ४५॥ ॥ दुर्गा देवीः
तिविरप्यति तन्मेनाम भविष्यति ॥ पुनश्चाहं यदा भीमं रूपं कृत्वा हिमवले ॥४॥ ४६॥ ॥ रक्षोसि
भक्षयिष्यामि मुनीनां चाराकारणान् ॥ दामा मुनयः सर्वे स्तोत्रं तान् भूतयः ॥४॥ ४७॥ ॥ भीमा
देवीति विख्यातं तन्मेनाम भविष्यति ॥ यदा हूरा रक्ते लोके महावाचा करिष्यति ॥४॥ ४८॥ ॥
तदा हं भ्रामरं रूपं ॥ कृत्वा सख्यं यदुपदम् ॥ त्रैलोक्यं हि तार्थाय वधिष्यामि महासुरं
॥४॥ ४९॥ ॥ भ्रामरीति चिन्ता लोकाः सदा स्तोत्रं ति सख्यं ॥ इत्थं यद ॥ इति श्री मार्कण्डेयपुरा
णे सावर्षिके मन्वन्तरे देवी माहात्म्ये नारायणी स्तुतिर कादशोऽध्यायः ॥१॥ ॥ देववाच ॥

० श्री० यदावाचा दानवोत्थ भविष्यति ॥ ५० ॥ ॥ तदा तदावतीर्या हुंकारिष्याम्यरि संक्षयत ॥ ॥ इति श्री मार्कण्डेय पुराणे स्यावरी के मन्वन्तरे देवी माहात्म्ये नारायणी स्तुतिर्यकादशोऽध्यायः ॥ ११ ॥
 ॥ ४६ ॥ ॥ देव्युवाच ॥ समिस्त वैश्वमानित्यं शोष्यते यत्तमाहि ॥ ॥ तस्य हंसकलान्वचां शमयिष्याम्य
 संशयम् ॥ १ ॥ मधुकेटभजाशच महिषासुरघातनम् ॥ ॥ कीर्तयिष्यति ये तद्दृष्टुं भनि
 शुभये ॥ २ ॥ ॥ अष्टम्या च चतुर्दश्या नवम्या चैकचेतसः ॥ ॥ श्रोतव्यं च सदा भक्त्या परं स्वल्पयनं
 हितम् ॥ ३ ॥ ॥ ॥ उपसर्गान् सेवास्तु महमारी स मुद्गवान् ॥ ॥ तथा विविधमुत्पातः माहात्म्यं
 शमयेन्मम ॥ ४ ॥ ॥ यत्रैतत्पथते सम्पुङ्गितमायतने मम ॥ ॥ सदानतद्विमोक्षामि सानिधे ॥ ४६ ॥

मिसानिधित्वमेस्थितम् ॥ ५ ॥ ॥ वलिप्रदाने पूजाया मग्नि कार्यं महोत्सवम् ॥ ॥ सर्वमेतत्तद्विरितं
 मुत्तार्य श्रव्यमेव च ॥ ६ ॥ ॥ जानता जानतो वापि वलिपूजा तथा कृतम् ॥ ॥ प्रतीक्षिष्याम्यहं
 प्रीत्या वद्विहेमं तथा कृतम् ॥ ७ ॥ ॥ शरत्काले महामूजा ॥ ॥ कियतेषां च वार्षिकी ॥ ॥ तस्यां ममैतन्मः
 हात्म्यं श्रुत्वा भक्तिसमन्वितम् ॥ ८ ॥ ॥ सर्ववाधो विनिर्मुक्तो धनधान्यसुखवित् ॥ ॥ मनुष्यो मत्प
 सात्पुत्रेण भविष्यति न संशयः ॥ ९ ॥ ॥ श्रुत्वा ममेतन्माहात्म्ये तथा चोत्पन्नयमोऽहम् ॥ ॥ पराक्रमं
 च युद्धेषु जायते निर्भयः पुमान् ॥ १० ॥ ॥ रिपवः संक्षयं यान्ति कल्याणं चोपपद्यते ॥ ॥ नन्दते वकु
 लपुत्रा माहात्म्यं मम पुरावताम् ॥ ११ ॥ ॥ शान्तिकर्मणि सर्वत्र तथा दुःखप्रदर्शनम् ॥ ॥ यदुपीडा

० श्री ०

सुचोयास्तु ताहात्मं शृणुयान्मम ॥ १५ ॥ ॥ उपसर्गः श्रमं यान्ति ग्रहप्रीडाश्च दारुणाः ॥ ॥ दुःखं प्रचलन्मि-
हं सुखं प्रमुपयते ॥ १६ ॥ ॥ बालग्रहादिभूतानी बालानां शान्तिकारकम् ॥ ॥ संध्यातमे देवताः मे-
धीकरणा मुत्तमम् ॥ १७ ॥ ॥ दुर्तज्ञानामशेषाणां बलहानिकरं परम् ॥ ॥ रक्षोभूतपिशाचानां पठ-
नादेवनाशनं ॥ १८ ॥ ॥ सर्वममेतन्माहात्म्यं मम सन्निधिकारकम् ॥ ॥ पशुपुष्पाद्यैश्च पुष्पैश्च पुष्पैः
दीपैस्तथोत्तमैः ॥ १९ ॥ ॥ विप्राणां भोजनैर्होमैः प्रोक्षणीयैरहर्निशं ॥ ॥ अन्त्येष्ट्यविधिं च भोगैः
पुदानैर्वत्सरे रायाः ॥ २० ॥ ॥ पुनर्निर्मितं कियते सस्मिन् सकलसुचरिते श्रुते ॥ ॥ अहं हरति पापानि तथा श-
म्भुप्रयच्छति ॥ २१ ॥ ॥ अहं करोति भूतेभ्यो जन्मनां कीर्तनं मेम ॥ ॥ युद्धेषु चरितं यन्मे दुष्टदृष्टेः पतिव-
चं शिउ० ॥ ५० ॥

हं रात्रि ॥ २२ ॥ ॥ तस्मिन् श्रुते वैरिहंतं भयं पुंसानजायते ॥ ॥ युष्माभिः स्तुतयो याश्च याश्च वत्सर्षि-
भिः कृताः ॥ २३ ॥ ॥ ब्रह्मणा श्रुता तास्तु प्रयच्छति शुभं मतिम् ॥ ॥ अरण्यप्रांतरे वापि द-
वाग्निपरिवारितः ॥ २४ ॥ ॥ दस्युभिर्वा वृतः शून्यैः ॥ गृहीतो वापि शत्रुभिर्बद्धो वा पुनुर्यातो वा व-
ने वा वनहस्तिभिः ॥ २५ ॥ ॥ राजा कुक्षे न वा जेप्नो वध्यो वंशगतोऽपि वा ॥ आघुरीतो वा वातेन
स्थितः पोते महार्शवे ॥ २६ ॥ ॥ पतस्यु वापि शस्त्रेषु संग्रामे भद्रा दारुणाः ॥ सर्ववाधा सुघोरास्तु
वेदनाभ्यर्दितोऽपि वा ॥ २७ ॥ ॥ स्मरन्ममेतच्चरितं नरो मुच्यते संकटतः ॥ ॥ मम प्रभावा-
सिंहाद्या दस्यो वैरिणस्तथा ॥ २८ ॥ ॥ दुष्टदेवपलायने स्मरन्श्चरितं नमः ॥ ॥ अथिस्व

॥६॥
॥५॥

इत्युक्त्वा सा भगवती चंडिका चंडविक्रमा ॥३८॥ पश्यतामेव देवानां तत्रैवांतरधीयतः ॥ तेषि देवानि
रातं काष्ठसुधिकारान्पथापुरा ॥३९॥ यज्ञभागभुजः सर्वे च कुर्विनिहतारयम् ॥ देत्याभ्युदेत्याः
निहते भुंभे देविरपौयुधिः ॥३९॥ ॥ जगदिधुंसिनी तस्मिन् महोये तुलुविक्रमे ॥ देत्या ॥ निभुंभे
च महविर्यः शेषाः पातालमाययु ॥३९॥ एवं भगवती देवी सानित्यापि पुनः ॥ संभूय कुरुत भूप
संभूय कुंरुते भूप जगतपरिपालनम् ॥३३॥ ॥ तयैतयै न्यो ह्यते विभ्रं सैव विभ्रं प्रसूयते
॥ सायचित्ता च विज्ञानं तुष्टा अहिं प्रयच्छति ॥३४॥ व्याप्तं तयैतत्सकलं वं ह्यं डं मनुजेश्वरः
॥ महाकाल्या महाकाले महा माया स्वरूपया ॥३५॥ सैव काले महा मारी सैव सृष्टी भवत्यः

॥६॥
॥५॥

जाः ॥ स्थितिं करोति भूतानां सैव काले सनातनि ॥३६॥ भवकाले नृणां सैव काले स्त्री वृद्धिप्रदा
गृहे ॥ सैवाभावे तथालक्ष्मी विनाशायोपजायते ॥३७॥ स्तुता संपूजिता पुष्पैर्धूपगंधादिभिस्त
था ॥ ददाति विविं पुत्राश्रुः मतिं धर्मे तथा शुभाम् ॥३८॥ ॥ इति मार्कण्डेयपुराणे सावर्णिने
नवतरे देवी माहात्म्ये देवी वाक्य फलस्तुती द्वादशोऽध्यायः ॥१२॥ ॥ अथिहवाच ॥ स्तुते कथि
तं भूपदेवी माहात्म्ये मुत्तमम् ॥ एवं पु भावासा देवी युये दध्याये ते जगत् ॥१॥ ॥ विदुः तथैव
क्रियते भगवद्विष्णुमायया ॥ तया त्वमेष वश्यश्च तथैवा न्यविवेकिनः ॥२॥ ॥ मोहयेते महि
ताश्चैव मोहयेति वापरे ॥ तानुपैहि महाराज शरणां परमेश्वरीम् ॥३॥ ॥ उपाराधिता

० श्री ०

५२

सैकन्त्याः भोगस्वर्गपवगादाः ॥ ॥ मार्कण्डेयवाचः ॥ इति तत्सर्वचः श्रुत्वा सरथः स
नराधिपः ॥ ४ ॥ पुरिषोत्तममहाभागः तन्मूर्ध्नि सुशितव्रतम् ॥ निर्विर्गतिममत्वेन रा
ज्यापररोनवा ॥ ५ ॥ जगाम स द्युक्तपसे सच वैश्यामहासुने ॥ संदर्शनार्थमंबायाः नः
दीपुलिनसंस्थितः ॥ ६ ॥ सच वैश्यास्तपस्तेपेः देवीसूक्तं परं जपन् ॥ नोतस्मिन्पुलिने दे
व्याः कृत्वा मुनिं महीमयीम् ॥ ७ ॥ अहं राचतुस्तस्याः पुष्पधुपाग्नितर्पणैः ॥ निराह
रैयनाहारैस्तन्मनसैः समाहिता ॥ ८ ॥ ददतुस्तैर्वल्लिचैर्बनिजगात्रा सुशुभितम् ॥ एवं स
माराधयतोऽस्मिन्निवर्षयतात्मनो ॥ ९ ॥ परितुष्टा जगद्भावी पुत्पक्षं प्राह चंडिका ॥

चैरिउ०

५२

ASHA ARCHIVES 3577